

România apicolă

România apicolă

Revistă lunară de informare tehnică și științifică,
schimb de experiență și opinii editată de
Asociația Crescătorilor de Albine din România

Anul LXXVI • Nr. 1 • ianuarie 1992

CUPRINS

- 1 ZORICI Eugen : Cu credință în suflet la o sărbătoare ce intră în tradiție
- 2 Mesaje și telegrame adresate apicultorilor români
- 4 *** Situația acțiunilor și documentațiilor privitoare la obținerea unor avantaje pentru protecția apicultorilor și stimularea producției apicole
- 6 TARȚA ELISEI : Despre agricultură, albine și politică
- 10 ȚUCUDEAN Gheorghe Dan : Din însemnările unui cursant zelos
- 11 NICOLAIDE Nicolae : Să întreținem în condiții cât mai bune toate utilajele apicole
- 13 PAIU Costache : Perspective în apicultură
- 15 POPESCU Vasile : Apicultura încotro ?
- 19 MIHĂILESCU Costinel : O metodă simplă privind protecția stupilor
- 21 PAPADOPOUL Aurel : Apicultura — o îndeletnicire cu ample rezonanțe istorico-etnografice în România
- 26 VOLCINSCHI Traian : Consemnări din apicultura landului Saxonia Inferioară — Germania
- 30 RUSU Ion : O vizită în Republica Moldova
- 31 VOLCINSCHI Traian : Aniversări basarabene

COLEGIUL DE REDACȚIE

ing. ELISEI TARȚA (redactor șef),
PETRE MIHAI BĂCANU, SORIN
BODOLEA (redactor de rubrică),
ing. AUREL MĂLAIU, ing. EU-
GEN MĂRZA, VICTOR NEAGU,
biol. MIHAELA ȘERBAN, ing.
TRAIAN VOLCINSCHI.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ASOCIAȚIEI CRESCĂTORILOR
DE ALBINE DIN ROMÂNIA.
● Str. Iulius Fucik nr. 17, Bucu-
rești, sect. 2 ● Cod. 70231 ● Tel.
11.47.50 ● Telex 11 205 apirom-r
● Cont vir. 4590014 B.A. S.A. su-
cursala municipiului București.

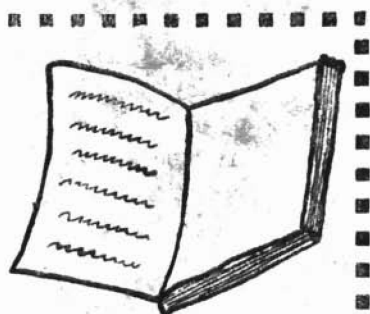
Coperta I :

*Iarna-i grea, omătu-i mare
Semne bune, anul are...*

(Foto : Constantin DINA)

Coperta IV : autor : arh.

Florin ȘTEFUREAC

La Editura APIMONDIA se află în curs de apariție, în limba română, „Apicultura — vocație și pasiune”, de Mihai BEȘLIU și Alexandru NISTOR din Republica Moldova. Cele circa 200 pagini vor constitui un foarte bun manual, îndreptar, dar și o oglindă a apiculturii practice de către harnicele noastre rude de dincolo de Prut (apicultură despre care nu prea mai știm nimic, de la Begnescu încoaice).

Cartea este scrisă cu mult bun simț gospodăresc de către doi oameni care trăiesc în realitatea stupinei și a incipientei economii de piață. Ea aduce un plus romantic (dar) și util, da, la ceea ce i s-a oferit în ultimii 40 de ani apicultorului de limbă română : aprecierea prin mijloace tradiționale a timpului pentru a doua zi și sfaturi „ecologiste” din bătrâni pentru fiecare lună a anului apicol.

Editura intenționează să tipărească un plus de exemplare, pentru cititorii de pe teritoriul țării noastre. Spre a putea aprecia acest tiraj suplimentar, rugăm pe eventualii interesați să-și semnaleze intenția de a cumpăra cartea pe adresa : Editura APIMONDIA, B-dul Ficusului 42 a, sectorul 1, București.

Prețul aproximativ este de 150 lei.

CU CREDINȚĂ ÎN SUFLET LA O SĂRBĂTOARE CE INTRĂ ÎN TRADIȚIE

Eugenia ZORICI
Secretar tehnic al A.C.A.

Anul acesta s-au împlinit 22 de ani de când în perioada 1—7 decembrie apicultorii de pe toate meridianele globului sărbătoresc „Săptămîna internațională a apiculturului“.

Inițiată de APIMONDIA încă din anul 1969, această sărbătoare mondială a apiculturii constituie un prilej de afirmare a nobilei și străvechii ocupații ca și ocazia unor pledoarii pentru dezvoltarea albinăritului și popularizarea experienței practice care și-a demonstrat valoarea prin rezultate concrete.

În această perioadă în toate organizațiile Asociației au avut loc numeroase manifestări. Dar, în acest an, manifestările au cuprins și sărbătorirea adoptării și în țara noastră a Sfîntului Ambrozio ca ocrotitor al apiculturii și apicultorilor.

Desfășurată în sala de festivități a Institutului de apicultură din București, neîncăpătoare la ora începerii slujbei religioase consacrată acestei manifestări, festivitatea a reunit un număr mare de apicultori, cadre de conducere ale Asociației Crescătorilor de Albine și filialelor județene, cercetători din Institut, personal din Combinatul apicol precum și numeroși elevi și cadre didactice ale grupului școlar apicol.

Slujba religioasă a fost oficiată de părintele prof. dr. Ștefan Alexe, șeful

catedrei de Patrologie a Facultății de Teologie din cadrul Universității. București, preot Mircea Manole, secretar al Înalt prea Fericitului Teoctist, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române și diaconul A. Ionescu de la Biserica Patriarhiei.

Totodată, au fost prezentate mesaje cu urări de bine din partea I.P.F. Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Înalt Prea Sfinției Sale Ioan Robu, Arhiepiscop al Bisericii Romano-Catolice a Bucureștilor și a Înalt Prea Sfinției Sale Cardinal dr. Alexandru Todea, Arhiepiscop și Mitropolit al Bisericii Române Unite cu Roma.

După citirea mesajelor, părintele prof. dr. Ștefan Alexe a prezentat comunicarea despre Sfîntul Ambrozio al Milanului (Mediolanului) — sfînt al Bisericii Ecumenice.

În continuare, asistența a urmărit cu mare interes comunicarea domnului inginer Adrian Siceanu, cercetător științific în cadrul Institutului de apicultură — laboratorul de ameliorare și genetică, cu tema „Aspecte ale apiculturii din Iordania“.

Reuniunea apicultorilor în cadrul acestei manifestări sărbătorești s-a constituit fără îndoială ca un moment important al activității crescătorilor de albine din Municipiul București și Sectorul agricol Ilfov.

CU CREDINȚĂ ÎN SUFLET

MESAJ CĂTRE APICULTORII ROMÂNI

Asociația crescătorilor de albine din România se află la frumoasa vîrstă de activitate rodnică de aproape 120 de ani. Îndeletnicirea aceasta de a fi aproape de albine, de a le cunoaște felul existenței și mai cu seamă rostuirea vieții lor de adevărată familie, în care domnește rînduiala, ordinea, paza întregii comunități, această îndeletnicire este una dintre cele care îl înobilează pe tînr și pe om în general, foarte mult. Orice fel de muncă îl onorează și îl apropie pe om de Dumnezeu. Albinăritul însă constituie o adevărată școală. De aici omul nu numai că își dobîndește existența, ci și învață foarte mult: ordine, punctualitate, hărnicie, dăruire, pînă la sacrificiul vieții. Felul în care se prezintă organizarea acestor ființe după legi numai de ele știute, este demn de toată admirația și toată atenția. De dimineață, din zori pînă seara, și nici noaptea albina n-are răgaz.

Nu întîmplător strămoșii noștri se îndeletniceau cu albinăritul în așa măsură, încît ceara constituia pentru ei bogăția națională, potolind cu acest produs setea nesătioasă pentru birul anual pus tot mai apăsător, poporului român din Principate, Moldova și Țara Românească, de Imperiul Otoman. Pămîntul nostru binecuvîntat de Dumnezeu — ca un paradis cu tot felul de roade, a înlesnit și a propășit creșterea albinelor. Nu numai zonele de șes și cîmpie, ci și cele deluroase cu livezi nesfîrșite și chiar părțile muntoase au atras și atrag albinele prin abundența florilor în anotimpurile de vară.

Aceste ființe atît de plăpînde și atît de harnice, prin curățenia vieții lor, prin unitatea și darul hărăzit numai lor de a transforma nectarul florilor — alese tot de ele — în alimentul cel mai fin și mai aducător de sănătate, prin măiestria cu care își întocmesc faguri, adevărate uzine și laboratoare pentru a fabrica ceara, mierea și altele produse ca niște adevărați arhitecți — ele, albinele, au atras atenția multor înțelepți cercetători, scriitori, poeți, artiști și teologi.

Toți au aflat de la aceste vietăți, iubitoare de flori, de comuniune, de li-niște mai ales pilde de viețuire, de felul cum poate prospera o societate. Chiar în vorbirea obișnuită celui iubitor de muncă, punctual și osîrduitor, i se spune că este harnic ca o albină. Iar satului cu oameni gospodari, cu locuințe, gospodării și acareturi frumoase i se zice că se înfățișează ca un stup de albine.

Dar rodul osteneților acestora, cum este ceară, ajunge să fie foarte căutat și necesar la săvîrșirea Sfintei Liturghii, și a tuturor celorlalte slujbe bisericești. Luminarea de ceară nu poate lipsi de pe Sfîntul Altar și din fața Sfintelor icoane, nu poate lipsi de pe mormintele celor decedați, ale eroilor, și din mîna celui ce pleacă spre veșnicie. Ea este simbolul luminii, credinței noastre și al părtășiei cu Dumnezeu, cu toți cei vii și cei adormiți în Domnul. Luminarea de ceară are, așadar, un rol sfînt în viața creștinului, care o aduce la biserică, o aprinde și o dăruiește drept jertfă a sa și a celor pentru care el o oferă. Iată cît de importantă este preocuparea Asociației crescătorilor de albine de la noi și cît de mult trebuie sprijinită în lucrarea de răspîndire și de refacere a acestei îndeletniciri.

O temeinică cheazăie pentru răspîndirea și cunoașterea scopului binefăcător al Asociației mondiale APIMONDIA o constituie și alegerea ca ocrotitor a Sf. Ambrozie, episcopul Mediolanului și unul din marii apărători ai credinței creștine.

Binecuvîntînd începutul promițător al Asociației, nădăjduiesc într-o rodnică strădanie la care să participe slujitorii sfîntelor altare de la minăstiri și parohii, precum și tineretul fărăi noastre.

Implor ajutorul lui Dumnezeu asupra tuturor,

† TEOCIST

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

CĂTRE ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ALBINE DIN ROMÂNIA

MESAJ CĂTRE APICULTORII ROMÂNI

Domnul Dumnezeu l-a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească (Gen 2, 15).

Această frază lapidară din Cartea Genezei sintetizează raportul omului cu natura : aceasta din urmă nu trebuie numai lucrată, exploatată, ci și păzită, ocrotită, respectată.

Nobila ocupație de apicultor răspunde pe deplin acestei rânduiei dumnezeiești. Câtă dragoste și grijă, câtă atenție delicată și câtă răbdare trebuie să vă dească acela care, pentru a se folosi de munca minunatei insecte, trebuie s-o ajute și s-o favorizeze !

Albina, însă, îl răsplătește nu numai cu mierea ei — acest rezultat poate, uneori, din cauza împrejurărilor potrivnice, să fie sub așteptări — dar în primul rînd cu virtuțile alese pe care albinăritul le dezvoltă — și pe unele tocmai le-am pomenit. Aceste virtuți, practicate apoi și în relațiile cu semenii, sînt o imensă binefacere pentru societate.

De aceea sînt sigur că patronul ales de apicultori, marele Episcop de Milano, Ambrozie, îi binecuvîntează din cer pe toți. O fac și eu cu multă dragoste și le doresc un an bun, plin de satisfacții și roade.

† IOAN ROBU
Arhiepiscop de București

TELEGRAMA

CĂTRE ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ALBINE DIN ROMÂNIA

Am aflat cu bucurie despre manifestarea dumneavoastră și am admirat gîndul și fapta exprimate și înfăptuite astăzi în legătură cu marea figură a trecutului — Sfîntul Ambrozie. Regret foarte mult că actualele împrejurări — aflîndu-mă în afara granițelor țării — nu îmi permit să vă scriu și să vă transmit un mesaj așa cum aș fi dorit dar vă asigur că sînt alături de dumneavoastră și cînd împrejurările mă vor ajuta voi fi nu numai cu un gînd scurt ci și cu unul amplu și profund exprimat alături de dumneavoastră.

Dumnezeu să vă binecuvînteze !

† ALEXANDRU CARDINAL TODEA
Arhiepiscop și Mitropolit al
Bisericii Române Unite cu Roma

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ȘI DOCUMENTAȚIILOR PRIVITOARE LA OBTINEREA UNOR AVANTAJE PENTRU PROTECȚIA APICULTORILOR ȘI STIMULAREA PRODUCȚIEI APICOLE

În condițiile noi de dezvoltare a apiculturii potrivit cerințelor economiei de piață, stimularea producției apicole și protecția apicultorilor capătă valențe noi care trebuie să înlocuiască sau să completeze înscrisurile din vechea legislație cu elemente ce reclamă prevederi tehnico-economice și organizatorice potrivit nevoilor de astăzi ale apicultorilor.

Cele mai importante probleme pe care le reclamă apicultorii pentru a practica în condiții corespunzătoare această milenară îndeletnicire constau în următoarele :

1. Asigurarea de vetre de stupine permanente pentru amplasarea familiilor de albine în perioadele în care acestea nu sînt deplasate în pastoral în vederea valorificării culesurilor.

Această problemă a constituit o preocupare permanentă care într-o primă etapă trecută a fost soluționată cu sprijinul primăriilor, inspectoratelor silvice, fostelor întreprinderi agricole de stat și fostelor cooperative agricole de producție în baza intervenției organizației noastre. Ulterior, în condițiile aplicării prevederilor Legii fondului funciar rezolvarea atribuirii de vetre de stupină s-a putut realiza numai pe plan local — prin închirierea de teren pe timp limitat. Pe măsura instituirii și funcționării Agenției de Dezvoltare și Organizare a Teritoriului considerăm că această importantă doleanță a crescătorilor de albine, — în special a celor de la orașe, — va fi rezolvată în mai bune condiții. (Pentru acest punct ca și pentru următoarele vedeți anexa).

2. Asigurarea fără plată de vetre temporare de stupină în masivele melifere în scopul valorificării culesurilor de nectar.

Amplasarea stupilor în masivele melifere de interes republican pe terenuri agricole nu a constituit o problemă majoră pînă în prezent. În schimb amplasarea stupilor în masivele melifere din păduri (salcîm I, salcîm II, tei, fînețe și zburătoare) a constituit o problemă cu complicații deosebite generate de organele silvice.

În numeroase cazuri reprezentanții acestor organe au solicitat importante sume de bani drept taxe percepute pentru amplasarea stupilor în păduri. Cu

toate intervențiile făcute la nivelul Asociației și al Ministerului Agriculturii și Alimentației, această problemă nu a fost soluționată. Acum, după schimbarea conducerii Ministerului Mediului (care administrează și pădurile), în urma unei noi intervenții, apreciem că problemele vor fi soluționate prin anularea taxelor solicitate pentru amplasarea stupilor în pastoral.

3. Producerea și difuzarea de material biologic, stupi, inventar apicol, faguri artificiali, biostimulatori și medicamente necesare organizării stupinelor.

Producerea și difuzarea de material biologic selecționat, a stupilor, inventarului apicol, a fagurilor artificiali, biostimulatorilor și medicamentelor de uz apicol constituie în prezent o problemă ce poate fi soluționată cu condiția ca pentru viitor activitatea Combinatului apicol și a Institutului de Apicultură să fie corelată cu nevoile reale ale producției apicole din țara noastră.

4. Aplicarea de tratamente sanitar-veterinare gratuite la albine în caz de epizootii.

Problema aplicării de tratamente la albine este soluționată printr-o prevedere din Legea sanitară-veterinară supusă spre aprobare Parlamentului țării în care se arată că bolile infecto-contagioase cu caracter de epizootie sînt supuse declarării, tratamentul efectuîndu-se gratuit prin unitățile sanitar-veterinare teritoriale.

5. Prevenirea intoxicării albinelor cu substanțe insecto-fungicide.

În vederea prevenirii intoxicării albinelor cu substanțe insecto-fungicide a fost reactualizat Ordinul comun al Ministeru-

lui Agriculturii și Alimentației cu nr. 45/1987 care în prezent cu îmbunătățirile aduse a fost semnat de Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Transporturilor, Departamentul pentru administrația locală și este în curs de semnare la Ministerul Mediului.

6. Reducerea costului carburanților pentru practicarea stupăritului pastoral.

Obținerea de subvenții de la bugetul de stat prin repartizarea pentru agricultori prin filialele Asociației a unor cote de benzină și motorină la prețul cantităților cartelate în scopul transportului stupilor în pastoral.

7. Reducerea prețului la zahărul folosit pentru furajarea albinelor.

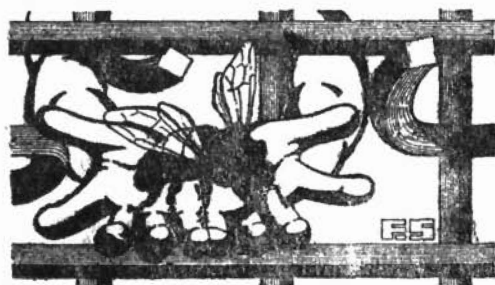
Obținerea de subvenții de la bugetul de stat pentru finanțarea cantităților de zahăr necesare furajării familiilor de albine.

8. Scutirea de impozit a veniturilor realizate din practicarea stupăritului.

Acțiunea a fost realizată prin elaborarea și înaintarea documentației respective la Ministerul Finanțelor care, cu scrisoarea nr 115029/1991 ne-a comunicat că intervenția Asociației a fost cuprinsă în proiectul Legii privind impozitul pe veniturile agricole ale populației, elaborat de Ministerul Finanțelor și înaintat spre dezbateră și aprobare Parlamentului.

9. Susținerea apicultorilor începători în practicarea stupăritului.

Aprobarea sprijinirii apicultorilor începători pentru practicarea apiculturii prin înlesnirea aprovizionării cu prioritate prin magazinele asociației a acestora cu familii de albine selecționate, stupi și utilaj apicol, faguri artificiali, biostimulatori, precum și asigurarea de asistență tehnică gratuită. Ca și în cazul apicultorilor consacrați, pentru începători nici o relație comercială nu mai este condiționată de predarea unor produse apicole la schimb prin sistemul de contractări și achiziții.

În scopul obținerii unor avantaje, a protecției apicultorilor și stimulării producției apicole în cursul anului 1991 au fost redactate și înaintate factorilor de decizie o serie de documente dintre care amintim pe cele mai importante. În primul rând trebuie evidențiat documentul intitulat: „**Apel către toți cei care pot sprijini una dintre activitățile umane cu certe efecte ecologice, economice și sociale: Apicultura**” — redactat de un colectiv condus de dl. ing. AUREL MĂLAIU vicepreședinte al asociației și director al Institutului de Apicultură.

Acest apel a fost multiplicat și distribuit la începutul anului 1991 parlamentarilor români. Textul integral a fost publicat în nr 4/1991 al revistei noastre.

Referitor la problemele enunțate în materialul anterior facem următoarele sublinieri:

● **La punctul 1** — Dintre cele mai importante intervenții menționăm adresa nr. 2310 din 4 oct. 1990 către Ministerul Agriculturii și Alimentației și o altă adresă către domnii senatori Teiu Păunescu și Ionel Gilea — Președinte al Comisiei pentru Agricultură a Senatului.

● **La punctul 2** — Scrisoarea nr. 168 11 iunie 1991 adresată Ministerului Silviculturii. Întrucât un Ordin al Ministerului Silviculturii (cu nr. 278 din 15 mai 1991) prevedea perceperea unor taxe s-a revenit cu o altă adresă la care nu s-a mai primit răspuns.

● **La punctul 3** — S-au dezbătut toate aspectele legate de dimensionarea sortimentală și cantitativă a producției pentru a se putea pune de acord necesitățile reale cu posibilitățile concrete. De asemenea, s-au analizat și negociat prețurile de achiziție a produselor apicole și prețurile de vânzare cu amănuntul ale fabricatelor Combinatului Apicol și ale Institutului de Apicultură.

● **La punctul 4** — S-a intervenit în scris la Ministerul Agriculturii și Alimentației prevăzându-se în Legea sanitar veterinară la Capitolul II articolele 1—40 gratuitatea tratamentelor bolilor infecto-contagioase cu caracter de epizootie care afectează albinele.

● **La Punctul 5** — S-a redactat de către Asociația Crescătorilor de Albine Ordinul nr. 127 din 21 octombrie 1991, document semnat de: Ministerul Agriculturii și Alimentației cu nr. 45 din 21 octombrie 1991; Ministrul Transporturilor cu nr. 1786/T.B./1991 și Departamentul pentru Administrația Locală cu nr. 15/b/

(continuare în pag. 10)

Despre agricultură, albine și politică

cu dl. ing. VICTOR SURDU — președinte al Partidului Democrat Agrar din România

Sînt conștient că a publica într-o revistă apolitică un dialog cu un lider de partid implică în actuala etapă de pasionate și pasionante lupte politice un oarecare grad de risc. De aceea mărturisesc că în ce mă privește nu sînt încadrat politic și, cel puțin pînă cînd dau la tipar acest text, nu mi-am cristalizat în calitate de „simplu cetățean” votant o anumite opțiune pentru o formațiune politică nici pentru alegerile locale și nici pentru cele generale. Pe dl. VICTOR SURDU, lider politic destul de controversat l-am abordat după două sau trei momente de așa zisă „predocumentare” cînd ascultîndu-l am dobîndit convingerea că un asemenea interlocutor are ceva de spus — fiind în cunoștință de cauză — și despre albine, despre apicultori, despre apicultură.

Același lucru l-aș fi făcut sau sînt gata să-l fac cu oricare alt lider politic, indiferent de culoarea sau poziția lui sau a partidului respectiv față de puterea actuală, condiția esențială a dialogului fiind aceea de abordare a problematicei apiculturii chiar dacă dintr-o perspectivă fatalmente subiectivă.

În cazul de față, rog cititorul să accepte ca în dialog să intervină citeodată și elementul politic. Pentru că altfel nu se poate — să convenim ca vina să fie împărțită între cei doi convorbitori.

— Așadar cine sînteți domnule VICTOR SURDU?

— Sînt născut la 11 iulie 1947 în comuna Ciucea, județul Iași (deci rac după zodiac). Primii ani de școală au însemnat întîia cîlnic în perioada celor 4 clase 4 plus 1 km dus întors din sat spre comună și mai apoi 8 plus 8 în condiții destul de grele.

Am crescut în sat, tata avea o bucată de pămînt, vie, pomi, animale, cai și 5 stupi pentru nevoile familiei. Sînt absolvent al Liceului internat din Iași, liceu cu bogate tradiții care a dat peste 10 000 absolvenți și unde de curînd s-a înființat Asociația Internaționalilor la care sînt membru fondator. Am absolvit Facultatea de Horticultură din Alma Mater a Iașului din Dealul Copoului într-o zonă pitorească ce cuprinde Parcul expoziției, Grădina Botanică și faimosul tei al lui Eminescu. În Institutul Agronomic, în cadrul căruia funcționează Facultatea de horticultură, a activat primul agronom și economist agrar care a fondat la noi mișcarea agrariană modernă — Ion Ionescu de la Brad, pe care îl considerăm ca membru fondator al P.D.A.R. Mai sînt și alții ca de pildă marii profesori Agricola Cardaș, Haralambie Vasiliu, Marin Drăcea.

În timpul studenției am cîștigat trei premii naționale în cercetarea științifică și fiind printre primii la absolvire în

1970 mi s-a oferit șansa să lucrez în învățămîntul superior sau în cercetarea științifică. Am preferat să plec în agricultură din considerentul că m-am înscris la agronomie că să practic această meserie. Am lucrat în primul an la cooperativa agricolă din Răducăneni, apoi în următorii nouă ani la cea din Grozești.

— Ați întrerupt deci orice legătură cu cercetarea științifică?

— Nicidecum! În 1972 m-am înscris la doctorat și după 12 ani în 1984 mi-am susținut teza obținînd titlul de doctor în științe agricole.

— Cu ce subiect?

— Am ales o temă din entomologia și protecția plantelor — un studiu complet despre genul *Scotia* — și am elaborat o lucrare care cred că a avut atunci un oarecare răsunet dacă vă spun că la susținere au fost prezenți mai bine de 400 de specialiști și că între metodele de combatere am utilizat feromonii. Bineînțeles pe parcursul realizării tezei am avut experiențe în cîmp, în laborator, lucrări de biologie a parazitului, dinamică, morfologie, tratamente, combatere biologică etc.

— Din perioada activității dumneavoastră în producție ce amintiri aveți?

— A fost greu dar am avut și satisfacții. La Grozești pămînturile erau inunda-

te de revărsările Jijiei și Prutului de câte 4—5 ori pe an. Din 1971 până în 1975—76 am avut numai necazuri. În fiecare an rămâneam cu numai 200 de hectare neafectate de inundații din cele 2 300—2 400 ha. Trebuia să fie asigurată o autosuficiență — ca să zic așa — pentru locuitorii comunei. Am preluat unitatea cu vreo 12 milioane de lei pierderi și când am plecat — printr-un efort al nostru și al statului — bilanțul indica 12 milioane beneficii. În acea perioadă am intrat într-un conflict cu oficialitățile de la Iași care insistau să se mute și cele 4 sate de pe malul drept al Prutului astea adăugându-se la alte vreo 11 sate care se mutaseră și care de fapt au fost rase de pe suprafața pământului de furia apelor Prutului. Prin 1975 am reușit să impun executarea unor lucrări de hidroameliorații astfel că treaba a început să meargă an de an mai bine.

— Ați avut și alte necazuri ?

— Da, așa este viața ! Am avut unele neplăceri dar nu de fond. Și chiar dacă s-a spus și se mai spune că am fost implicat într-o serie de procese trebuie să vă precizez că dacă am greșit — ca șef de unitate, la început cu mai puțină experiență, din dorința de a înfăptui — s-au mai strecurat în jurul nostru și oameni care erau pe lângă lege. Instanța la vremea respectivă a avut grijă să analizeze cu multă atenție cauzele și pot să spun că nu am suferit nici un fel de prejudicii morale. Sigur că au apărut și aspecte mai puțin plăcute — așa cum se întâmplă sau se poate întâmpla oricui — legate de o anumită invidie — care până la un punct este firească — dar pe mine, răutățile altora m-au mobilizat și am considerat întotdeauna această invidie ca un stimul generator de tensiune fecundă și de aici concurența.

Unitatea și eu personal am fost decorați de două ori pentru rezultatele obținute acolo împreună cu oamenii.

În anul 1980 am fost promovat director la Direcția agricolă, funcție în care am rămas 5 ani. Apoi s-a luat o hotărâre de către fostul partid comunist ca în situația de criză în care se găsea agricultura să vină la județ cite un specialist agricol. Aceasta pe de o parte pentru că agricultura mergea prost și s-a sperat că venind un om din producție să se mai renunțe la activism iar pe de altă parte trebuiau să se găsească țapi ispășitori nu dintre activiștii politici ci dintre specialiști. Era la modă o asemenea politică de cadre când se puneau pe seama specialiștilor nerealizările din domeniul agricol, ca de altfel și din alte domenii, dar mai mult în agricultură unde se investeau bani tot mai puțini și se cerea mereu mai mult.

— Știu că ați avut și oarecare conflicte cu puterea ?

— Da, unele mi le-am făcut singur, altele au ajutat alții să se contureze și ca urmare am fost retrogradat la funcția de șef de fermă la Schitu Duca. Aici am preluat o fermă cu pierderi, dar în 3 ani de zile am adus-o la beneficii de câteva milioane. Sigur că și la Răducăneni și la Iași și la Schitu Duca am încercat să-mi fac cât mai bine meseria. Iașiul a luat și titlul de Erou al Muncii pentru rezultatele din agricultură...

— Nu cred că ce-mi spuneți este revelator. Știm cu toții că se mințea enorm, astfel că **producțiile raportate nu reflectau realitatea. Socotesc că poate este mai bine să evităm pomenirea unor asemenea titluri eroice triumfaliste...**

— Nu este chiar așa ! Deși la prima vedere s-ar părea că aveți dreptate trebuie însă să știți că peste tot se practica un quantum egal al minciunii. Astfel, dacă în județul Iași producția medie anuală de grâu la hectar era de 2.700 kg se mai adăugau 3.000 și la fel era în toată țara. Ori dacă în județul Olt — să zicem — se obțineau 4.700 kg grâu, se adăugau tot 3.000. De aici rezultă că efortul agriculturii ieșene era mult mai mare. S-a muncit mult, au fost și lucrări importante de hidroameliorații și chiar edilitar gospodărești...

— Domnule Surdu trebuie să fim cu toții de acord că în epoca istorică pe care sper că am încheiat-o, agricultura, zootehnia și deci și apicultura erau supuse unor presiuni aberante care probabil urmașilor noștri le vor părea de neimaginat. Ca să finalizăm și să ajungem la actualitate precizați vă rog în câteva cuvinte cum ați ajuns președinte al Partidului Democrat Agrar din România.

— În decembrie 1989 m-am aflat în București. Am fost în toate „punctele calde” ale Revoluției așa că în primul guvern provizoriu am fost numit Ministru Secretar de Stat în Ministerul Agriculturii și Alimentației. Apoi am înființat partidul nostru și la primul congres am fost ales președinte. Nu mă consider în exclusivitate un om politic sint mai degrabă un specialist implicat în politică...

— Dar în apicultură cum sînteți implicat ?

— Sint de mai mulți ani membru în Asociația Crescătorilor de Albine din România. Niciodată nu am renunțat la stupărit și pot să vă spun că datorită albinelor am avut mari satisfacții de ordin moral și chiar de ordin material. Un foarte bun prieten — l-a numit pe dl. dr.

Emilian Enciu, președintele filialei județene Iași a asociației stuparilor români și șeful Stației zonale apicole din Poieni, — m-a ajutat mult și nu ezit să mărturisesc că cea mai mare parte din apicultura pe care o știu i-o datorez. Am înmulțit mereu stupina personală și astăzi sînt proprietarul a 112 familii de albine. Pe lângă miere am obținut din stupină ceară, polen, propolis și — atunci cînd avea căutare — apilarnil.

Din păcate în ultimii doi ani am avut mai puțin timp pentru stupi ca și pentru literatură apicolă. Chiar revista „ROMÂNIA APICOLĂ” pe care o apreciez nu am reușit să o citesc — număr de număr așa cum aș fi vrut.

Referindu-mă la Asociația Crescătorilor de Albine — am mai spus-o și cu alte prilejuri — aceasta constituie un model de organizare bine articulat și funcțional a unor *proprietari individuali*. Nu fac deloc apologia colectivismului — de care sper că am scăpat definitiv — dar această grupare profesională mi se pare exemplară și regret că în nici un alt domeniu al zootehniei nu avem o asemenea structură și că probabil va mai trece timp pînă vor apare în domeniul creșterii animalelor forme noi de asociere ca în țările europene cu agricultură avansată. Cred că datorită capacității asociației de a realiza o coeziune structural-funcțională între cercetarea științifică, învățămîntul apicol și activitățile productiv-comerciale bine reprezentate în profilul teritoriului național ca și datorită recunoașterii pe plan mondial a meritelor organizației stuparilor români, aceasta a putut rezista într-un regim declarat net împotriva proprietății particulare. Sigur că actualmente perioada de tranziție spre economia de piață — cu toate necazurile ei — afectează și apicultura dacă ne gîndim numai la creșterea prețurilor unor materii prime și materiale a zahărului, a transporturilor, a energiei. Dar sînt convins că, mult mai repede ca alte sectoare ale zootehniei, creșterea albinelor va cunoaște revirimentul așteptat și dezvoltările normale. În fond aici inițiativa particulară, inventivitatea, diversificarea producției nu sînt frînate. Tradiție bună există iar costurile de producție pot fi mai ușor armonizate cu veniturile.

În ultima vreme am călătorit mult în străinătate și unele imagini din timpul acestor călătorii mi se suprapuneau cu cele de acasă. În Coreea de Sud sau în Thailanda am văzut pe străzi o mișcare a tuturor asemănătoare cu a albinelor dintr-un stup sau de pe un fagure. Fiecare om sau vehicul se grăbeau să facă ceva, era o activitate — desigur într-un scop anume — care impresiona. Și prin aceasta cred că se explică saltul economic într-un timp record al acestor țări.

— *Considerați că în viitor la noi în țară rolul apiculturii se va restrînge?*

— În nici un caz! Am convingerea că rolul ecologic, social și economic al albinelor va crește. Se știe că prin polenizare albina a preluat o sarcină care în alte vremuri era și a insectelor din entomofauna spontană polenizatoare. Aceste insecte au dispărut treptat datorită chimizării și mecanizării agriculturii. Or dacă acceptăm că încă destulă vreme de aici înainte nu se va putea face agricultură fără chimizare și fără mecanizare (experiența altora demonstrează cu prisosință acest lucru) cred că albina trebuie protejată iar apiculturii trebuie ocrotiți. Sporurile cantitative și creșterile calitative ale recoltelor de semințe, legume și fructe obținute grație polenizării dirijate cu albine justifică pe deplin un program cu bătaie lungă de protecție a albinelor și de acordare a unor avantaje proprietarilor de stupi care vin în ajutorul legumicultorilor, pomicultorilor, al agricultorilor în general. Rolul social al apiculturii nu trebuie privit numai ca o cale de ocupare totală sau parțială a forței de muncă disponibilă ci și sub aspectul foloaselor în direcția păstrării bunei stări de sănătate a celor care își petrec o parte din timp în stupină, în mijlocul naturii, și mai ales a celor care beneficiază de medicamentele apiterapeutice, de bioenergizantele care și-au dovedit de mult valoarea.

În sfîrșit rolul ecologic al albinei este bine cunoscut și în oricare țară civilizată — din Comunitatea Europeană să zicem — iar cerința încurajării de către guvernele respective a dezvoltării apiculturii nu mai este considerată o dorință neglijabilă sau un lux costisitor.

— *Așa cum bine ați remarcat, în actuala perioadă de tranziție spre economia de piață apicultura se confruntă cu unele greutăți. Cred că pe unele le cunoașteți...*

— Da, am auzit că la un moment dat a existat intenția de a se percepe un impozit pe venitul realizat din apicultură ceea ce mi se pare absurd. Bine că pînă la urmă s-a reușit eliminarea acestei prevederi! Dar sînt și alte necazuri...

— *Asupra unuia aș vrea să ne oprim. Deși s-a intervenit la Ministerul Silviculturii, anul trecut, pentru prima dată în ultimii 50 sau 100 de ani, s-a perceput o taxă pentru stupii pe care apicultorii i-au adus în păduri la masivele melifere. Cît de nedreaptă este această măsură?*

— Se știe de toată lumea că noi am moștenit o economie dezastruoasă și degenerată și că n-am avut economie de piață. Mi se pare însă nefiresc ca unii să exegereze în dorința de a realiza cu orice preț ve-

nituri degenerând în continuare relațiile individ-societate. Dacă până și împărăteasa Maria Theresia la vremea ei a dat o Patentă prin care încuraja apicultura în provinciile românești din fostul Imperiu Austro-Ungar care se știe că avea o administrație cu un pronunțat rol și caracter spoliator, — dacă domniile noastre pămînteni octroteau stupii din brăniștile domnești și mănăstirești de ce să vină acum unii cu asemenea măsuri abuzive? Pădurea oferă alte surse de venituri care trebuie bine gospodărite: vînatul, lemnul, fructele de pădure, ciupercile, plantele medicinale. Nectarul și polenul oferit de vegetația din perimetrele silvice constituie o resursă națională care nu intră în posesia celui care administrează o suprafață de pădure și nici măcar nu aparține proprietarului acelei suprafețe. Și apoi dacă particularul proprietar de stupi care cu atîtea eforturi fizice și bănești vine cu stupii în pădure și stă lingă albine în condiții destul de lipsite de confort iar recolta pe care o așteaptă nu este sigură de ce să-i mai pui o taxă? Dacă n-ar veni el cu albinele sale cîine ar valorifica nectarul? Nu mai vorbesc despre rolul păstrării echilibrului ecologic pe care albinele îl au oriunde s-ar afla. Vă promit să intervin în favoarea apicultorilor mai ales că un secretar de stat de la silvicultură este agrarian.

— Pentru că am citit în Programul P.D.A.R. un capitol referitor la problemele silviculturii mi-ar place să cred că afirmația dumneavoastră nu este una de conjunctură...

— Nici vorbă! Sintem și sint interesat să încercăm să punem ordine în această problemă ca și în altele legate direct sau indirect de dezvoltarea apiculturii. Un concept al agrarienilor sună cam așa: „Să facem ca să dispară al nostru păgubitor și să apară al meu competitiv și cîștigător“. Or pentru aceasta, pe lingă că trebuie să ne lepădăm definitiv de concepția colectivistă, este necesar să încurajăm inițiativa particularului, să-i înlesnim acestuia manifestarea calităților lui de bun gospodar. Consider că în apicultură — unde crescătorii de albine particulari sînt majoritarii deținători ai patrimoniului național apicol și nu mai trebuie atribuite titluri de proprietate sau restituiri de bunuri, — economia de piață poate să-și vîdească rapid avantajele. Legat de aceasta am asistat cu toții neputincioși la diminuarea efectivelor din zootehnie pentru că unele comisii de lichidare din fostele C.A.P.-uri și asociații intercooperatiste au înțeles că e vorba de o lichidare fizică a animalelor și în foarte multe locuri așa s-a și întîmplat. Apreciez că filialele județene ale Asociației Crescătorilor de Al-

bine puteau să se implice mai mult cînd a fost vorba de desființarea unor stupine din fostele C.A.P.-uri, I.A.S.-uri sau ale silviculturii. Secretarii filialelor și ceilalți salariați puteau influența și chiar determina ca familiile de albine, stupii, alte utilaje apicole să ajungă la acei oameni care îndrăgesc albinele și știu să conducă o stupină. Stupii puteau fi atribuiți apicultorilor începători sau celor consacrați posesori ai unor stupine pe care doreau să le dezvolte prin cumpărare, restituire în compensație, arendare, concesiune sau în alt mod astfel ca harnicele și atît de gîngăsele insecte să poată trăi și produce.

— Stimate domnule Surdu se spune că „politica este arta posibilului“ și fără îndoială că așa este. Eu cred că politica este trecătoare și deci efemeră și pusă alături de apicultură putem constata că apicultura este veșnică, — dovadă și istoria multimilenară a stupăritului pe aceste meleaguri generos dăruite de Dumnezeu. Tot atît de adevărat este că fără o politică sănătoasă nu există o economie sănătoasă, de anvergură, care să garanteze proprietatea și prosperitatea individului și a națiunii. Apicultorii sînt datori să-și apere interesele și treptat să determine manifestarea unei conștiințe apicole naționale ca premisă sigură și necesară a propășirii apiculturii.

— Dacă judecăm atent este evident că fiecare apicultor care iubește albinele și bineînțeles natura are în cugetul și sufletul lui un segment mai mic sau mai mare de conștiință apicolă chiar dacă interesul material este precumpănitor. În fond este normal să fie așa.

Legat de trecerea timpului, dorința mea este ca atunci cînd va suna ceasul să mă retrag la stupina personală din comuna Schitu Duca unde am păstrat casa și unde este o biserică frumoasă în al cărui cîmîțir mi-am luat un loc de veci. În unul din satele comunei, la Dumitrești Gălății — sat care conform schiței de sistematizare trebuia demolat — am donat primul meu salariu de ministru secretar de stat pentru construirea unei biserici, așezarea fiind lipsită de lăcaș de cult. Deci sînt cap de listă a ctitorilor și mă bucur că fundația bisericii a ieșit acum din pămînt. Sper că acolo va fi o icoană a Sfîntului Ambrozio, ocrotitorul apicultorilor și protectorul albinelor...

— Cum convorbirea noastră are loc la sfîrșit de an ea ar trebui să se încheie cu întrebarea: Ce vă doriți și ce doriți cititorilor noștri în noul an?

— Ca apicultor doresc ca în anul ce vine producția stupilor să fie atît de mare în-

(continuare în pag. 12)

DIN ÎNSEMĂNĂRILE UNUI CURSANT ZELOS

Gheorghe Dan ȚUCUDEAN

De la lectori

„În pastoral mai vin câte unii care fac pe inspecorii. Înainte de toate cereți-le să se legitimeze. Dacă nu o pot face, le veți spune: — Dom'le vezi drumul ăla? Poți s-o iei în sus sau în jos. Te rog să nu inșiști pentru că voi fi nevoit să-l chem pe colegu', care a fost boxer la categoria mijlocie și nici nu știe multe“.

„Poți să ai fericirea să ai cules, poți să ai fericirea să n-ai cules...“

„Dacă umbli la stup spre sfârșitul culesului și pe vreme închisă, poți să fii foarte înțepat“

„În pastoral, acolo nu mă duc că stropesc, dincolo nu mă duc nici de-al dracului că-i soacră-mea!“

„Prunas domestica — denumirea științifică a sticlei cu tărie“.

„— Domnilor, n'avem timp acum să pierdem vremea cu fleacuri de anul trecut“.

De la apicultori de „bine“

Am întrebat un apicultor „bătrîn“ cîți stupi să-mi cumpăr, iar el mi-a răspuns fix așa: „— Ai mai văzut matale bani zburînd?“

„— Nu se consumă banane 24 ore înainte de inspectarea stupilor, deoarece bananele conțin o substanță alarmantă pentru albine. Pentru mai multă siguranță eu nu măninc banane decît o singură dată pe an“.

Dintr-o carte de vise

— „Miere de visezi — vești rele înseamnă

Albină — ciștig, folos;

— înțepindu-te — nenorocire;

— ucizînd — pierdere de bani“.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ȘI DOCUMENTAȚIILOR PRIVITOARE LA OBTINEREA UNOR AVANTAJE PENTRU PROTECȚIA APICULTORILOR ȘI STIMULAREA PRODUCȚIEI APICOLE

(continuare din p. 5)

3404 din 8 noiembrie 1991. Ordinul este înaintat la Ministerul Mediului (dl. Ministru Marcian Bleahu) pentru ultima semnătură;

● **La punctul 6** — În prima decadă a lunii decembrie 1991 s-a înaintat la Ministerul Agriculturii și Alimentației o notă pentru emiterea unui Ordin al ministrului în care să se prevadă rezolvarea problemei carburanților pentru apicultorii ce deplasează stupii în pastoral;

● **La punctul 7** — În aceeași notă s-a cerut rezolvarea problemei zahărului necesar furajării familiilor de albine în perioadele lipsite de cules din natură;

● **La punctul 8** — S-a înaintat o adresă Ministerului Finanțelor cu nr. 169/1991 la care s-a răspuns cu adresa nr. 115029 din 28 martie 1991 precizîndu-se

că paragraful referitor la scutirea de impozit a veniturilor realizate din practicarea apiculturii a fost inclus în proiectul Legii impozitului pe veniturile agricole ale populației, proiect înaintat Palamentului României. În plus, s-a redactat o notă a Asociației Crescătorilor de Albine din România, notă semnată de Ministrul Agriculturii și Alimentației în care se cere ca proiectul Legii privind creșterea și ameliorarea animalelor să se stipuleze clar la Capitolul I, articolul 5: „Veniturile realizate din creșterea viermilor de mătase și a albinelor sînt scutite de impozit“.

● **La punctul 9** — S-a hotărît sprijinirea în continuare a apicultorilor începători așa cum se prevede în enunțul din textul respectiv.

Redacția

SĂ ÎNTREȚINEM ÎN CONDIȚII CÎT MAI BUNE TOATE UTILAJELE APICOLE

ing. Nicolae NICOLAIDE

Urmare liberalizării prețurilor, costul utilajelor apicole a crescut mult, ceea ce ne obligă să întreținem în condițiuni cât mai bune întregul inventar apicol de care dispunem în scopul de a-i prelungi durata de utilizare. Nu mai trebuie demonstrat că utilizarea și întreținerea corespunzătoare a stupilor și întregului inventar apicol implică creșteri mult mai reduse ale bugetului decît procurarea prin cumpărare a utilajului. Trebuie să ținem cont și de faptul că materialul lemnos ca și cel metalic din care sînt confecționate o serie de utilaje (stupi, nuclee, cabane apicole, pavilioane, rame, centrifuge, tăvi de descăpăcit etc.) este în general rezistent și dacă curățirea, repararea, chituirea, vopsirea, depozitarea sînt corespunzător efectuate durata de folosire se prelungește mult. De multe ori am întîlnit stupine în care inventarul apicol, deși vechi — chiar moștenit de la apicultori care le-au utilizat zece sau douăzeci de ani — era încă funcțional și proprietarul își făcea bine treaba cu acest inventar.

Prin expunerea lor la diversele intemperii, ploaie, zăpadă, arșiță etc., stupii sînt supuși unui proces lent de degradare. Pentru împiedicarea și încetinirea acestui proces și implicit pentru prelungirea duratei de folosire stupii vor trebui protejați anual dacă este posibil prin acoperirea pereților exteriori cu două straturi de vopsea de ulei. În prealabil se vor chitui eventualele crăpături formate în lemn, chitul fiind apoi acoperit cu vopsea.

Pe vatră stupii trebuie să fie așezați pe picioare sau suporturi la o înălțime de cel puțin 15—20 cm de sol spre a se preveni umezeala astfel putrezirea fundurilor. Stupii goi și cei din rezervă vor fi adăpostiți pînă la folosirea în magazia stupinei.

O atenție deosebită trebuie acordată învelitorilor capacelor; în cazul în care acestea sînt din tablă vor trebui și ele protejate la exterior cu vopsea. Învelitorile din carton asfaltat trebuie controlate cu atenție spre a nu avea perforări sau porțiuni lipsă pe unde apa din precipitații să se poată scurge în interiorul stupului.

Învelitorile din carton asfaltat pot fi întreținute prin așternerea pe suprafața acestora a unui amestec cald de smoală

și păcură suprafața fiind apoi pudrată înainte de răcire cu nisip cernut. În cadrul atelierului apicol, de care trebuie să dispună orice stupină, se vor efectua toate reparațiile curente ale întregului inventar apicol ce prezintă un grad avansat de uzură. Astfel, obiectele care necesită a fi reparate, vor fi aduse în atelier, unde în funcție de stricăciunea ce o prezintă, li se vor înlocui părțile uzate, utilajele respective putînd fi apoi redat în circuitul de producție. După efectuarea reparațiilor curente stupii vor fi dezinfectați, apoi vopșiți la exterior și astfel, în sezonul cald, se pot popula în continuare cu albine. Aceleași măsuri de conservare și reparații curente vor trebui efectuate și în cazul nucleelor și stupinelor preliminare.

Un alt utilaj cu un preț de cost ridicat, absolut necesar în stupină este și extractorul sau centrifuga. După fiecare folosire, aceasta trebuie spălată cu apă caldă, bine uscată de umezeala aderență, iar angrenajele sale protejate cu vaselină industrială. La exterior în cazul în care extractorul nu este confecționat din oțel inoxidabil, se recomandă de asemenea vopsirea acestuia cu vopsea de ulei.

O atenție deosebită trebuie acordată și păstrării optime a materialului lemnos de rezervă de care dispune stupina (funduri de stupi, podișoare, nuclee, hrănitore, site de ventilație, corpuri de stupi, magazine etc.) spre a se evita degradarea lui. În acest scop, materialul lemnos de rezervă trebuie stivuit, ferit de ploii și vînturi prea puternice, de acțiunea directă a razelor solare, cit și de acțiunea unor dăunători (molii, șoareci, carii de lemn etc.). În ceea ce privește putregaiul acesta se caracterizează prin modificări ale lemnului provocate de ciuperci care duc în final la putrezire. Putregaiul poate fi roșu, produs de ciuperci care se hrănesc cu celuloză și alb, produs de ciuperci ce se hrănesc cu legumină. Lemnul conține în compoziția sa 18—40% legumină. Hrănitorele din lemn vor trebui parafinate spre a se evita scurgerea în interiorul stupului a siropului de zahăr.

Se va acorda de asemenea atenția necesară întreținerii și reparării cabanei api-

cole, a pereților acesteia, a pardoselei, precum și a învelitorii acoperișului. Pentru o mai bună protecție a materialului lemnos se recomandă de asemenea vopsirea cu vopsea de ulei a pereților cabanei apicole ce se pot vopsi atât la exterior cât și la interiorul ei. Nu trebuie neglijate nici reparațiile de întreținere a remorcilor apicole, a părților de rulare de la pavilioanele apicole (cadru, proțapul, roțile, anvelopele, sistemele de frinare și semnalizare). Se vor verifica cu grijă aceste utilaje

și componentele lor și se va interveni atunci când este cazul.

Prin întreținerea bună a stupilor și a întregului inventar apicol vom putea economisi importante sume de bani și contribui astfel la rentabilizarea activității apicole.

Este de subliniat că acum, în sezonul rece trebuie efectuate toate lucrările enumerate astfel că o dată ce declanșarea sezonului activ în fiecare stupină toate utilajele să fie pregătite pentru utilizarea lor cât mai profitabilă.

DESPRE APICULTURA, ALBINE ȘI POLITICA

(continuare din pag. 9)

cît să devin milionar alături de alți cît mai mulți apicultori milionari în stupinele cărora recoltele să depășească așteptările. Să fie un an bun și să reușim să depășim toate necazurile de acum și cele care vor veni. Ca lider de partid doresc să pregătăm alegeri locale și generale civilizate. Recomand tuturor să studieze programele politice ale partidelor și să-și vadă interesele judecînd ce au făcut partidele și liderii acestora în parlament, în mass media, în țară și străinătate de la Revoluție pînă acum. Este nevoie de această retrospectivă pentru ca fiecare să poată vota în cunoștință de cauză. Numai astfel vom putea fundamenta o structură democratică echilibrată ce garantează că niciodată interesele politice nu vor putea confiscă la un moment dat interesele economice și sociale ale unui grup sau altul. Dinamizarea vieții politice, economice, sociale și culturale nu va fi posibilă fără o

democrație autentică, fără garantarea proprietății, a drepturilor și libertăților individuale. Promovarea interesului individual și manifestările avantajelor economiei de piață vor fi posibile numai pornindu-se de la criteriul valoric și nu de la șmecheriile ieftine care alunecă inevitabil în înșelătorie.

Doresc ca partidul al cărui lider politic sînt să obțină rezultate bune în alegeri ca partid de centru ce nu va cădea niciodată în extremisme. Succesul nostru electoral îl doresc suficient pentru ca nici dreapta nici stînga să nu poată lua în parlament o decizie care să ne păgubească pe noi toți cei din agricultură. Urez un an nou fericit în pace și bunăstare tuturor apicultorilor și le adresez tradiționala urare „La mulți ani !”

— Vă mulțumesc.

A consemnat Elisei TARTĂ

MICA PUBLICITATE

VIND remorcă nouă, capacitate 70 stupi. Tel.: 923/22924; 933/41375 (1)

CAUT ASOCIAȚI pentru explorarea pieței muncii externe. Tel.: 936/64051 (2)

VIND Plutex special înnobilit și gata confecționat cu aplicarea directă pe sticlă în 20 sec. fără să necesite lipire, utilizarea sticlei pe ambele fețe, rezistență garantată la min. 250 cicluri de dezlipire (500 cicluri de recoltare), durata operației de dezlipire 10 sec. pe față, aderență superioară a suprafeței în condițiile creșterii purității și producției de venin. Tel.: 90/15.11.76 (3)

PERSPECTIVE ÎN APICULTURĂ

Prof. COSTACHE PAIU

Vicepreședinte al Asociației Crescătorilor de Albine

Încă un an apicol s-a încheiat și din păcate cu rezultate deosebit de slabe iar apicultorii își pun o serie de întrebări și caută, în experiența înaintașilor și a lor proprie, cauzele eșecului. Nu spre aceste cauze îmi îndrept eu atenția pentru că descifrarea lor este o problemă de știința solului, de cunoașterea unor fenomene cosmice și lucrări tehnice cu implicații în dezvoltarea plantelor; e o problemă a oamenilor de știință din cadrul Institutului de Cercetare și Producție pentru Apicultură cărora noi le cerem adeseori totul fără să ținem seamă de limitele cunoașterii și de posibilitățile tot mai restrinse ale forțelor omului în fața tainelor naturii. Ceea ce vreau să se rețină este un fapt constant și anume: desfășurarea activității apicole în cadrul unor parametri care au rămas aceiași cu adaptările de rigoare în funcție de anumite stări conjuncturale. Acești parametri sînt: baza meliferă, tehnologia apicolă, materialul biologic și relațiile economice de schimb în cadrul comerțului interior și exterior. Activitatea Asociației s-a integrat, pe baze științifice fundamentate, în acești parametri.

În ceea ce privește baza meliferă s-a procedat la o identificare a ei, astfel că și sub raportul suprafețelor, al solului florilor și al localizărilor geografice situația este bine cunoscută. Ceea ce nu s-a reușit în trecut și trebuie realizat acum este a se determina capacitatea bazei melifere de a suporta un anumit număr de familii de albine. În trecut s-a insistat asupra acestui aspect al problemei, fie fățiș, fie disimulat pentru a se dovedi că baza meliferă nu este nelimitată; se știe că atunci ceea ce conta era numărul familiilor de albine care trebuia să înregistreze o creștere anuală de minimum 10%. Asociația a militat pentru ideea creșterii și întreținerii unor efective formate din familii puternice, capabile să valorifice baza meliferă. Nimeni nu are nevoie de familii multe și slabe, neproductive și ușor atacate de boli și dăunători.

De altfel, capacitatea limitată a bazei melifere nu este o idee nouă; o cunoștea și Dimitrie Cantemir. Asociația a fundamentat-o științific, pe baza analizelor datelor statistice ajungîndu-se la concluzia, încă de acum 6-7 ani, că încărcătura ma-

ximă nu poate depăși cifra de 1.400 de mii de familii în condițiile unui stupărit pastoral pe distanțe mari. Rentabilitatea stupinelor scădea întrucît costurile de producție creșteau datorită scumpirii transporturilor. În condițiile de azi ale apiculturii bazată pe proprietatea particulară, problema bazei melifere pentru plantele cultivate (rapiță, floarea-soarelui, coriandru) trebuie reconsiderată; la fel și pentru pădurile de salcîm, tei, ca și pentru arbuștii meliferi (murul, zmeurul) și fînețele din zonele colinare și montane.

Un studiu asupra bazelor melifere în noile condiții se impune iar sistemul informațional cu relația filiale-centrală și invers a devenit de strictă necesitate.

Un al doilea parametru ține de pregătirea apicultorului, de cunoașterea și aplicarea unor tehnologii avansate în domeniul exploatarea stupinelor. Asociația a tipărit și va continua să tipărească lucrări și studii în acest domeniu (voi cita doar ultima apariție: „Inițiere și practică în apicultură” de Eugen Mărza și Nicolae Nicolaide) precum și alte broșuri sau cărți care au ajuns la îndemîna apicultorilor prin magazinele apicole S-au ținut în continuare cursuri apicole la filiale și consfătuiri pentru schimburi de experiență.

Deci nu se poate spune că nu s-a făcut tot ceea ce era necesar pentru perfecționarea activității apicultorilor. În plus, în anul care a trecut s-a pus un accent deosebit pe apicultorul profesionist, pe cel care știe să producă miere și ceară și care de-a lungul anilor a valorificat produse apicole prin Asociație. Și totuși nici aceștia n-au realizat producții la nivelul muncii depuse anul trecut și nici la nivelul experienței pe care o au și a cunoștințelor tehnologice pe care le stăpînesc; cei cu mai puține cunoștințe au eșuat fie parțial, fie total. Nu este asta o bucurie pentru nimeni; orice pierderi în apicultură ne întristează pe toți; sîntem total împotriva tinutei dată de paradigma: „să moară și capra vecinului”.

În îngrijirea familiilor de albine intră o serie de lucrări care nu pot fi și nici n-au fost eludate: stimulări de toamnă și primăvară, tratamente medicamentose (cunoscute din materialele publicate fie în broșura „Bolile familiilor de albine”, fie

în diferite articole din revista „Apicultura în România” scrise de dr. Mircea Marin, șeful laboratorului de patologie apicolă, igienizarea stupului, schimbarea periodică a fagurilor etc.

Idealul este să scoți în primăvară familii foarte puternice, capabile să culeagă la rapită și salcîm.

În acest an nici familiile foarte bune n-au realizat culesuri pe măsura așteptărilor, nici măcar satisfăcătoare; floarea de salcîm s-a îngălbenit și s-a scuturat înainte de a se deschide total. Floarea-soarelui a produs doar sporadic iar teiul numai în anumite zone. Ce s-a întîmplat? Care-i cauza?

Alt parametru îl formează materialul biologic adică: măci selecționate, familii sănătoase, rezistente la boli și adaptate zonelor în care ne desfășurăm activitatea. Chiar așa fiind — în acest an nici cele mai bune familii n-au dat rezultate. N-au avut ce culege. Puține culturi de coriandru au produs nectar iar floarea-soarelui ca și teiul au produs în zone foarte restrînse. Iarăși întrebarea: care-i cauza?

Al patrulea parametru îl formează relațiile economice de schimb. Acestea presupun pe cele de mai sus: să ai producție pe de o parte și să fi se ofere un preț corespunzător — nu muncii tale — ci valorii sociale a produsului. Pe lângă aceasta prețul să fie corelat cu alte produse de care apicultorul are nevoie pentru a-și desfășura în condiții optime activitatea. Mă refer la biostimulatori, medicamente de uz apicol, faguri, unelte și utilaje. Anul trecut practicarea apiculturii a fost aproape total dependentă de biostimulatori motiv pentru care există riscul unor mari pierderi de familii datorită lipsei de hrană. Producerea zahărului candi și a șerbutei poate compensa lipsa biostimulatorilor în lunile august și septembrie. Această dependență este tracasantă și obositoare iar tendințele — mai mult sau mai puțin justificate spre troc — comerțul de schimb în natură pe principiul do și des (îți dau dacă-mi dai) chiar dacă acest schimb se face prin mijlocirea monedei — ca factor valorificator va crea apicultorului o tendință-reflex de a-și căuta „alt stăpin mai milostiv”. La asta îl îndeamnă și instabilitatea monetară care îl determină să mai aștepte, să nu-și vîndă imediat produsele. În acest fel — cu știință dar de cele mai multe ori fără știință — apicultorul contribuie la crearea blocajului economic, la frînarea activității de schimb la nivel central. Se știe că numeroase substanțe care intră în componența medicamentelor sunt procurate din import iar plata lor nu se poate face decît prin export și prin procurarea de valută liber convertibilă. Se crează astfel un cerc vicios deosebit de

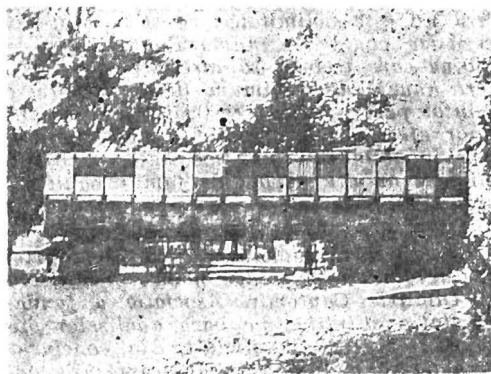
dăunător activității apicole din care dacă nu ieșim în anii ce vin, organizația noastră nu va mai putea răspunde nevoilor stringente ale apicultorilor.

Asociația este a stuparilor, este creația lor și activitatea ei se derulează numai în interesul acestora. Nu este vorba de o exprimare retorică ci de o realitate. De asemenea este în afara oricărei îndoieli că întrebările pe care le suscită lipsa de nectar în flori se adresează oamenilor de știință, se adresează Institutului de Cercetare și Producție pentru Apicultură a cărui existență nu trebuie să fie indiferentă nici unui apicultor. În anul care a trecut nu s-au făcut nici prea multe tratamente fitosanitare la culturile de floarea-soarelui, nu s-au utilizat nici erbicide și totuși florile au fost „seci” fără nectar. Să fi fost asta o urmare a ploilor acide? Numai oamenii de știință se pot pronunța cu competență. Ei sînt deja alarmați și caută cauzele. Avem în ei încredere deplină dar nu trebuie să uităm că și posibilitățile lor sînt omeneste iar tainele naturii sînt mult prea multe.

Trecînd peste insuccesele din ultimii doi ani apicultorii rămîn consternați și credincioși acestei insecte pe care au salvat-o (pentru interesele lor) dar servindu-și interesele au contribuit la menținerea echilibrului în natură și la creșterea cantitativă și calitativă a producției de semințe legume și fructe prin polenizare. Din păcate, în virtele evenimentelor și în încercăturile create de comisiile pentru aplicarea Legii fondului funciar, nimeni nu se mai gîndește la albină. Norocul ei și al nostru, al apicultorilor, este că nu s-au prea aplicat tratamente fitosanitare, cu excepția IAS-urilor, unde tehnicienii și-au făcut datoria și față de culturile ce le-au avut în grijă și față de apicultorii din zonă.

Așadar, vrînd-nevrînd, ne înscriem, deși cu rezerve, în criza economică a țării. Din ea nu vom putea ieși decît odată cu țara și căutînd împreună răspunsuri la

(continuare în pag. 18)

Apicultura încotro?

Vasile POPESCU

Albinăritul, laolaltă cu vinatul, pescuitul și vegetația specifică zonelor geografice de pe Terra, a contribuit la alcătuirea uneia dintre primele surse de existență ale omului.

De-a lungul timpului, oamenii, în tentativa lor de a-și apropia albinele pentru a le domestici și exploata în mod rațional, au descoperit la acestea și alte valențe de natură economică, socială și ecologică, ale căror implicații sînt tot mai concludente în condițiile amplificării progresului tehnic și al creșterii gradului de civilizație. Acest fapt ne îndreptățește a privi apicultura în contextul retrologiei agrare — ca o alternativă a viitorologiei — orientare istorică definită ca: „știința care se ocupă cu studiul experienței umane acumulate, în legătură cu preocupările actuale și de viitor ale omenirii în domeniul agrar“.

În lumina acestor considerente, apiculturii trebuie să i se acorde atenția necesară, astfel încît influența sa asupra factorilor ecologici și socio-economici să corespundă cerințelor etapei actuale — a tranziției spre economia de piață. Acordarea sprijinului necesar se impune cu atît mai mult, cu cît stupăritul post-revoluționar marchează un declin evident, aspect pe care îl reliefăm și supunem, împreună cu unele sugestii de revitalizare și ocrotire a apiculturii, atenției organelor decizionale de nivel național, în vederea analizei și elaborării unor reglementări menite promovării eficiente a activității acestui segment important din sfera producției agrare.

Privind retrospectiv asupra evoluției apiculturii postbelice, se poate conchide fără echivoc că în ultimele patru decenii și jumătate, stupăritul românesc s-a afirmat printr-o creștere în ritm ascendent, ajungînd de la 472.312 familii de albine existente în anul 1948, la 1.418.000 în anul 1990, ceea ce reprezintă o creștere cu 200%. Interesul sporit al tuturor categoriilor de cetățeni ai țării (țărani 42%, muncitori 36% și intelectuali 22%), pentru practicarea acestei străvechi indeletniciri producătoare de bunuri materiale agroalimentare a fost determinat, în principal, de necesitatea complinirii surselor de existență amputate de regimul comunist prin aplicarea normării iraționale a retribuției muncii, colectivizării forțate a agriculturii, introducerii acordului global și al altor forme totalitare menite proleta-rizării și pauperizării populației.

Triplarea efectivului familiilor de albine a permis, în bună parte, obținerea unor producții apicole necesare cerințelor de consum, cît și al predării, anual, la fondul de stat, a zeci de mii de tone de produse apicole (din care în unii ani aproape 10 mii tone de miere). Existența și exploa-

tarea acestui însemnat patrimoniu apicol de către cei peste 100 de mii de posesori de stupine, revenind în medie 14 familii de albine per apicultor, prezintă o structură care după unele estimări, este apreciată la: 73% stupine pînă la 20 familii, 23% între 21—60 familii, 3% între 61—100 familii și 1% stupine peste 100 de familii de albine. Acest patrimoniu amplasat pe întreg teritoriul țării a asigurat într-o mare măsură necesitățile de polenizare a culturilor agro-pomicole entomofile. Prin această polenizare efectuată de albine, indiferent de gradul de calamitare a culesurilor de nectar în defavoarea apicultorilor, sporul de produse agro-alimentare obținute datorită acestei operațiuni, depășește cu pînă la 30—40 de ori valoarea produselor apicole ce le realizează posesorii stupinelor. În felul acesta, apicultura își aduce contribuția în mod dezinteresat în beneficiul întregii societăți prin creșterile calitative și sporurile cantitative de semințe, legume și fructe obținute la unitatea de suprafață ocupată de culturile respective.

O altă contribuție a apiculturii adusă întregii societăți constă în faptul că albina, prin însăși natura ei, este un factor

important al păstrării nealterate a calității mediului înconjurător, având un rol principal în apărarea echilibrului ecologic. Rolul său de senzor al poluării mediului (aer, apă, sol) a fost demonstrat cu prisosință în primăvara anului 1986, când, în urma catastrofei nucleare de la Cernobil, albinele au indicat — prin sacrificiul lor constând în decimarea a zeci de mii de familii de albine afectate de iradiațiile emanate, — zonele contaminate cu mari încărcături de agenți radioactivi ucigași.

Preocuparea populației pentru practicarea apiculturii s-a manifestat atât prin interesul sporit față de sursele de dobândire a cunoștințelor teoretice și practice (cursuri apicole, demonstrații practice, schimburi de experiență, etc.), cit și prin dorința de informare documentară intermediat de revista de specialitate: „Apicultura în România” și respectiv „România Apicolă”. Astfel, în deceniul opt al secolului pe care-l parcurgem, s-a înregistrat un adevărat record de participanți la cursurile apicole de masă (ciclul I de inițiere și ciclul II perfecționare) al căror număr anual a depășit suta la multe cercuri apicole din țară. De exemplu la Timișoara cu peste 120 și la cercurile apicole Lugoj și Făget din județul Timiș cu câte peste 40 cursanți fiecare. Cît privește baza tehnico-documentară, aceasta a fost asigurată, în afară de existența în bibliotecile organizațiilor teritoriale ale asociației a unui însemnat număr de publicații din literatura de specialitate, precum și prin abonarea la revistă. Tirajul s-a ridicat anual la apreciablea cifră de 24—25 mii, majoritatea abonamente autoc colectate, fapt ce a contribuit la cunoașterea și aplicarea a tot ce a fost nou în practica apicolă din țară și străinătate.

Pe acest fond de interes și preocupare pentru dezvoltarea și modernizarea apiculturii din țara noastră, s-a înscris cu majuscule, asemenea marilor noștri înaintași ni stupăritului bănățean (dr. Ioan Piuaru-Molnar, preot prof. Ioan Tomici și învățătorul Nicolae Grand), contribuția hotărâtoare a prof. dr. ing. Veceslav HARNAJ (1917—1988), care și-a dăruit cu aleasă abnegație și nesfârșit devotament întreaga viață propășirii apiculturii românești și afirmării acesteia pe plan mondial. Opera sa de promotor și militant de marcă al înfloririi activității apicole naționale l-a așezat de-a pururea în galeria personalităților de excepție ale istoriei stupăritului românesc iar numele său va dăinui peste secole dăruit în marmura panteonului albinarilor lumii.

După acest periplu în evoluția stupăritului românesc, spre regretul nostru — al apicultorilor de suflet — trebuie să recunoaștem că în ultimul timp asistăm cu în-

grijorare la un oarecare declin al acestei frumoase și utile îndeletniciri. Această recesiune se manifestă printr-o multitudine de semnale negative ce pot fi percepute, la prima vedere, în fenomene de felul următor:

1. Sensibila scădere a numărului de membri, cu precădere a acelor începători, apicultori care trebuie să asigure formarea contingentului de preluare a ștafetei de la stuparii de vîrstă a treia;

2. Scăderea interesului de participare la cursurile apicole de masă pentru inițiere și perfecționare, ajungîndu-se ca în anul de învățămînt apicol 1990/1991, acestea să fie audiate de numai 10—12 cursanți față de aproximativ 100—120 în anii deceniului precedent.

3. Reducerea substanțială a anunțurilor publicitare privind tranzacțiile (cereri și oferte) de stupine și material biologic apicol, ceea ce indică scăderea interesului pentru practicarea apiculturii.

4. Diminuarea cu aproape trei sferturi a ofertei de produse apicole la fondul de stat, fapt dovedit prin preluarea în anul 1990 a numai circa 22% din cantitatea de miere ce se achiziționa în anii precedenți (1815 tone față de aproximativ 9000 tone).

5. Scăderea numărului de abonamente pe țară la revista de specialitate „România Apicolă” pentru anul 1991, la numai 26% din totalul anilor anteriori (6500 față de 24—25000), revenind nici 7% abonați din numărul membrilor asociației.

Atari semnale de alarmă în sprijinul apiculturii au mai fost trase chiar și de unele publicații (străine de profil) ale presei centrale, ca de exemplu în cotidianul „Viitorul românesc” din 15 iunie 1991.

Aceste aspecte defavorabile prezentului și viitorului stupăritului cu implicații negative asupra patrimoniului apicol național se datoresc, printre alte neajunsuri, și următorilor factori esențiali:

- a) Lipsa elementelor stimuloare de atragere a începătorilor și de ajutorare a stupinelor calamitate cu faguri și biostimulatori necesari, ceea ce face ca la primul eșec apicultorul amator începător să abandoneze stupăritul. Apistimul necesar acestor situații se atribuie numai în condițiile predării de produse apicole (miere), după fostul principiu al comerțului de schimb de produse de pe vremea defunctului comunism. Deci biostimulatorii sînt atribuiți în exclusivitate stupinelor ajunse în stadiul de producție și nu acelor în formare sau celor calamitate din motive de forță majoră;

- b) Atentarea din ce în ce mai frecvent la starea de sănătate și viața albinelor datorită agresiunilor bolilor parazitare și

infecto-contagioase, precum și datorită intoxicațiilor cu pesticide ce se folosesc pentru tratamentele fitosanitare necorelate, ale căror reglementări și aplicare și de protecție a albinelor sînt pur formale :

c) Desființarea sau restrîngerea drastică a activității unor stații zonale de creștere și ameliorare a materialului biologic și producere a mătcilor selecționate, ca cea din zona de vest a țării — Timișoara, fapt ce constituie o frînă în creșterea patrimoniului apicol, cît și a potențialului productiv al familiilor de albine ;

d) Slaba activitate a cabinetelor tehnice de documentare apicolă aparținînd unor organizații apicole teritoriale, exemple care sînt de prisos să mai fie amintite ;

e) Afectarea credibilității Asociației Crescătorilor de Albine din România la unele nivele județene față de masa de apicultori datorită lipsei de sprijin real ce trebuie acordat stupăritului. Formele actuale de sprijin se manifestă în mare măsură numai prin vorbe, sfaturi și justificări. Privarea de drepturile bănești cuvenite apicultorilor contractanți de apilarnil, drepturi reprezentate de contravaloarea cantităților de produs predate încă din anul 1985 și care nu s-au achitat integral nici pînă în prezent, după mai bine de 6 ani. Toate aceste întîrzieri sînt agravate de consecințele ce decurg din așa-zisa liberalizare a prețurilor, fapt ce face ca beneficiarii să fie pîgubiți cu 70—80% din valoarea drepturilor cuvenite din cauza devalorizării galopante din ultimul timp a monedei naționale — leul.

Oare toate acestea și poate și altele ce stau la originea neîmplinirilor din ultima vreme nu justifică pe deplin îngrijorarea firească a celor ce iubesc și îndrăgesc cu adevărat și dezinteresat apicultura cu toate influențele ei în beneficiul întregii societăți ?

Față de această situație — deloc de neglijat — cei ce sînt abilitați trebuie să întreprindă de urgență și cu tot simțul de răspundere măsurile ce se impun în vederea revitalizării apiculturii. Considerăm imperios necesar să se analizeze și solicite guvernului măsuri eficiente de promovarea, ocrotirea și protecția stupăritului românesc, prin statuarea în legislația corespunzătoare a următoarelor deziderate ale acestui sector al economiei naționale :

I. Introducerea apiculturii ca disciplină de studiu obligatorie în unitățile de învățămînt gimnazial, liceal și universitar, ai căror cursanți, după absolvire, își vor desfășura activitatea profesională în mediul rural. Astfel ca agronomii, zootehniștii, medicii veterinari, silviculorii, preoții

și învățătorii să cunoască încă de pe băncile școlii importanța apiculturii în alimentație și apărarea sănătății omului, influența ei benefică asupra producției agricole, precum și rolul de factor important al păstrării nealterate a calității mediului înconjurător și al echilibrului ecologic.

II. Atribuirea de loturi, din rezerva fondului funciar, stuparilor consacrați ca atare, pentru amplasarea stupinelor și cultivarea plantelor melifere necesare culesurilor de întreținere și producție a albinelor.

III. Acordarea gratuită, la cererea apicultorului și la nevoie chiar din oficiu, a consultațiilor medicale și medicamentelor necesare tratamentelor familiilor de albine afectate de boli parazitare și infecto-contagioase, în vederea eradicării numeroaselor boli din stupine. Diagnosticarea acestor boli depășesc de multe ori posibilitățile stuparilor iar procurarea medicamentelor a devenit aproape inaccesibilă din cauza creșterii puternice a prețurilor.

IV. Reglementarea reală a ocrotirii și protecției albinei împotriva intoxicațiilor cu pesticide și alte substanțe toxice, deoarece Ordinul comun 45/110/947/23 din 1987 al Ministerului Agriculturii și al altor organe centrale este pur formal și fără nici o eficiență practică.

V. Subvenționarea prețului produselor apicole preluate la fondul de consum care să stimuleze producerea celor strict necesare economiei naționale, cît și acoperirea în parte a aportului ce-l aduce apicultura creșterii producției agricole prin polenizarea culturilor agricole entomofile, precum și a contribuției albinelor la păstrarea nealterată a calității mediului înconjurător.

Numai prin implementarea unor reglementări precise și reale, la obiect, se va putea practica o apicultură eficientă și prosperă în acord cu exigențele economiei de piață în perioada de tranziție pe care o traversăm cu atîtea sacrificii.

Preocupările menite propășirii apiculturii au caracterizat întreaga activitate apicolă desfășurată de subsemnatul timp de peste 20 de ani. Înfăptuirea acestor preocupări s-a concretizat în practicarea unui stupărit viabil și exemplar deschis schimbului de experiență tuturor celor dornici să-și însușească îndeletnicirea de apicultor cît și printr-o largă popularizare a trecutului, prezentului și perspectivelor albinăritului. Asemenea acțiuni au fost îndeplinite în cadrul organizației apicole conduse (cercul apicol Timișoara), prin articolele publicate în presa locală din zonă și revista de profil, precum și prin comunica-

rile prezentate periodic în cadrul simpozi-
oanelor naționale de istorie și retrologie
agrară a României.

Consider că a sosit timpul ca forurile
centrale de resort să se implice mai mult
și cu toată competența pentru remedierea
stării de lucruri existente în domeniul
apicol. Numai astfel se va putea traversa
actuala perioadă, se vor putea învinge
greutățile, se va putea asigura în viitor
progresul apiculturii.

Trebuie să se știe de către toate organe-
le agro-ecologice că ocrotirea albinelor nu
înseamnă ajutorarea doar a stuparilor, ci
în primul rând acest lucru este impus de
necesitatea menținerii patrimoniului apicol
național, obiectiv ce este în beneficiul în-
tregii societăți (populații) și nu numai al
unor persoane particulare respectiv al de-
ținătorilor de stupi.

Fie ca rațiunea să învingă și să triumfe
în rindul tuturor beneficiarilor hărniciei
albinei și-n replică să auzim de bine nu-
mai prin fapte și nu prin justificări și
motivații sterile sau declarații de intenții
ce nu pot fi de folos nimănui.

Așa cum spunea un reputat stupar este
nevoie să ne unim forțele, să strângem
rîndurile pentru a determina nașterea și
ființarea unei conștiințe apicole naționale
în stare să determine la factorii de deci-
zie recunoașterea creșterii rolului ecologic,
social și economic al albinei și al apicul-

torului care astăzi, mai mult ca oricând,
au nevoie de înțelegere, sprijin și ocrotire.
Să ne ajute Dumnezeu !

N.R. Publicăm opiniile colaboratorului
nostru cu precizarea că marea majoritate
a problemelor evidențiate sînt rezolvate
sau în curs de rezolvare așa cum oricine
poate constata din articolul: „Situția ac-
țiunilor și documentațiilor privitoare la
obținerea unor avantaje pentru protecția
apicultorilor și stimularea producției api-
cole“ apărut în acest număr.

PERSPECTIVE IN APICULTURA

(continuare din pag. 14)

fiecare problemă. Pentru că în cadrul pa-
rametrului „bază meliferă“ se ridică ra-
porturile cu producătorul agricol, cu pro-
prietate individuală. Este o situație nouă
dar nu necunoscută și apicultorului și
agricultorului. Apicultorii au fost și au ră-
mas proprietari particulari. Pentru ei
adaptarea la economia de piață este mai
ușoară dar nu lipsită de riscuri. Plutim și
noi între speranță și frică. Dar dacă na-
tura ne va ajuta ne vom reface. Întoarce-
rea la comerțul liber este grea dar cu în-
țelepciune, răbdare, muncă și, — s-o spu-
nem deschis —, cu sacrificii se va depăși

această perioadă de tranziție. Ne trebuie
zahăr fără de care iarna aceasta nu va fi
ușor traversată.

Fluctuațiile prețurilor și a valorii leului,
intemperiiile naturii și toate relele legate
de ele ne sperie dar nu ne descurajează.
Am văzut în „Le Monde“ din 25 octom-
brie 1991 că grupul financiar francez „Suc-
den“ prezentat de Serge Varsano este
preocupat de „redresarea producției de za-
hăr din România“ și asta este îmbucurâ-
tor și pentru agricultură și pentru apicul-
tură. Să sperăm că anul acesta va fi mai
bun ! La mulți ani !

O metodă simplă privind protecția stupilor

ing. Costinel MIHĂILESCU
secretar al Filialei A.C.A. Cluj

Într-o stupină, stupii (ca atare) reprezintă inventarul de bază și ei însumează valoric circa 40—45% din totalul cheltuielilor de investiții. Consider că este bine să fac cunoscută prin intermediul revistei noastre o metodă practică pentru prelungirea duratei de folosință a stupilor, știut fiind că astăzi valoarea unui stup a crescut foarte mult și că, din păcate, va mai crește în continuare, urmare a liberalizării prețurilor.

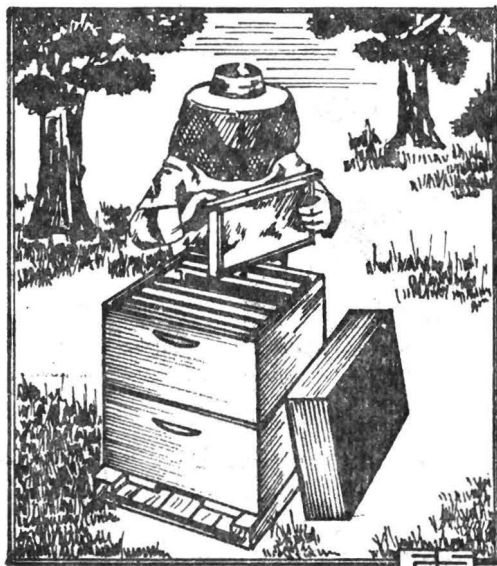
Este cunoscut faptul că durata de folosință a stupilor este în funcție de condițiile în care ei sînt ținuți în stupină. Știm, de asemenea cu toții că în majoritatea cazurilor ei sînt ținuți în aer liber, în locuri neadăpostite, neprotejați împotriva soarelui, a ploilor și vîntului și, foarte des, așezați direct pe pămînt. Aceste „condiții” produc efecte nefavorabile asupra duratei de folosință care scade la doar 10 ani sau chiar la mai puțin. De aici rezultă cheltuieli mari pentru înlocuirea unor componente degradate sau a stupului în întregime. Ca urmare rentabilitatea stupinei respective scade.

Pentru a proteja și mări durata de folosință a stupilor — evitînd în acest mod cheltuielile de care am amintit mai sus — aceștia se vopsesc la exterior (unii apicultori îi vopsesc și în interior) cu vopsele pe bază de ulei de in, crăpăturile apărute chituindu-se și vopsindu-se și ele. Din practică însă, toți apicultorii cunosc foarte bine că acest procedeu nu este suficient. Datorită căldurii soarelui (în sud), ploilor reci (în nord sau în zonele colinare și montane) precum și lipsei unei calități corespunzătoare a vopselei, stratul pe care îl dorim protector, de cele mai multe ori crapă și se scorojește de pe lemnul din care este confecționat stupul. Din nou apa provenind din ploi și zăpezi va pătrunde prin crăpături, ducînd în final la putrezirea stupilor, scurtînd durata lor de folosință.

Desigur, cei care-și iubesc stupina, anual dezinfectează, chituiesc și vopsesc stupii. De obicei execută aceste lucrări primăvara. Acest ansamblu de operațiuni cere forță de muncă și o oarecare cheltuială dar rezultatul se vede în timp, prin mărirea rentabilității stupinei.

În cele ce urmează încerc să recomand un mijloc simplu, ieftin și eficient pentru a prelungi durata de folosință a stupilor. Acest procedeu l-am preluat din experiența unui apicultor mai vîrstnic, pe nume Hanus Iustin pe care, odată, într-o seară de pastoral la munte, l-am întrebat cum de reușește să facă să arate atît de bine stupii pe care îi are ținînd cont că aceștia erau confecționați de foarte multă vreme, trecînd și multe campanii în pastoral peste ei. Atunci acest apicultor cu experiență mi-a expus în amănunt procedeuul său pentru conservarea stupilor, procedeu pe care mi l-am însușit cu foarte bune rezultate și pe care acum vi-l recomand cu toată căldura.

Pentru impregnarea scindurilor din care este confecționat stupul se folosește o soluție formată din 5 litri apă în care am dizolvat 2 kilograme alaun; cu o pensulă lată, pentru a ușura operațiunea, vom întinde soluția uniform peste părțile exterioare, urmărind ca aceasta să nu fie dată cu zgîrcenie ci din abundență și să pătrundă adînc în scindură. Dacă materialul

din care este confecționat stupul nu a fost mult timp protejat cu o vopsea de ulei, este bine că la șase ore după aplicarea primului strat să se mai aplice încă unul. Înainte însă de a aplica acest al doilea strat este recomandabil să impregnăm scindura cu o altă soluție formată din 5 litri apă fierbinte, în care am dizolvat un kilogram săpun de casă sau alt săpun din comerț. Precizez că procedeul se aplică după ce stupii au fost vopsiți și chituiți, cele două soluții recomandate de mine protejind nu numai scindura din care sînt confecționați ci și stratul de vopsea dat în scop protector.

Să nu credeți că prin aceste impregnări repetate post vopsire, pătrunderea aerului prin porii lemnului ar fi împiedicată. Nicidecum. Lemnul își păstrează intacte calitățile sale.

Desigur că în alegerea vopselelor, orice stupar cu experiență știe că trebuie să opteze pentru diferite culori, pentru a ajuta albinele să se orienteze mai bine. Cele mai indicate sînt cele aflate în „topul” preferințelor acestei insecte: alb, galben, albastru deschis, gri, verde și roz.

După vopsire, este recomandabil ca anual să protejăm stratul de vopsea și materialul însuși din care este confecționat stupul prin aplicarea celor două solu-

ții (după dezinfecție) care sînt cu mult mai ieftine și ușoare decît vopsirile repetate cu vopsele pe bază de ulei.

De asemenea, este recomandabil ca solul stupului (fundul) să mai fie impregnat (în afară de tratarea cu cele două soluții menționate anterior) pe partea exterioră, care vine în contact cu solul, cu o soluție de bitum (smoală) în petrol. Multă atenție însă! Bitumul se dizolvă foarte încet în petrol, la un foc moale, sub supraveghere atentă, deoarece procedeul prezintă pericol de incendiu. Se aplică soluția de două ori. Prima dată este bine să aibă mai mult bitum. Scindura va absorbi bine soluția caldă. După circa două ore se mai aplică un strat. Obținem în acest fel o conservare bună a fundului stupilor pentru cel puțin trei ani. Pentru această operațiune se mai pot folosi lacul hidroizolant sau autovapan (utilizate de automobiliști la protejarea anticorozivă a caroseriilor de autovehicole).

Personal, consider că dacă în stupinele noastre vom proceda la vopsirea stupilor o dată la 2—3 ani și la o tratare anuală cu o soluție de alaiun și săpun, vom reuși să prelungim durata de folosință a acestora la peste 40 de ani, evitînd în acest mod cheltuielile mari pe care le necesită înnoirea inventarului de bază al stupinei.

Răspunsul corect la testul propus în revista noastră nr. 12/1991 (pag. 27) îl aveți privind cele trei imagini complete de mai jos.

APICULTURA — O INDELETNICIRE CU AMPLE REZONANȚE ISTORICO-ETNOGRAFICE ÎN ROMÂNIA

Aurel PAPADOPOL — Biolog

Cele ce urmează, fără a constitui un studiu istorico-etnografic, chiar succint, încearcă a supune atenției specialiștilor și apicultorilor câteva probleme și propuneri care, sperăm, vor suscita interes și vor avea ecoul așteptat. În acest context considerăm că, prima Conferință Națională a Societății de Istorie și Retrologie Agrară din România (12 iunie 1991) și al XI-lea Simpozion Național de Istorie și Retrologie Agrară a României (12—15 iunie 1991) de la Tirgoviște, anunțate prin Buletinul de Istorie și Retrologie Agrară (nr. 1/aprilie, 1991), prin manifestările care s-au desfășurat și comunicările prezentate și comentate, a constituit un moment deosebit în acest domeniu vast și complex, nu numai prin inițiativa de mare importanță, ci și prin urmările imediate și de perspectivă îndelungată în cercetările de istorie și retrologie agrară, care au și început a fi materializate. Ne referim aici, desigur, numai la secțiunea Apicultură și sericicultură, cu precădere la creșterea albinelor și la baza meliferă, care, direct sau indirect, au multiple relații ecologice cu secțiunile Agricultură generală, Creșterea plantelor și Economia forestieră; iar pe linie tehnică, industrială mică, alimentație, artă și literatură rurală, profesii etc., cu secțiunea Viața rurală. De unde marea importanță a apiculturii în contextul istoric, arheologic, etnografic etc.

Apicultura (albinăritul sau stupăritul) este o ocupație practică de oameni din timpuri străvechi, devenită în decursul mileniilor o profesie complexă. Albinele, aceste vietăți mărunte, au o organizare uimitoare și cu complicate relații și interrelații ale castelor (matcă, trîntori, lucrătoare), care se răsfrîng și asupra progeniturii cît și asupra mediului înconjurător, sînt dintre foarte puținele specii de insecte ținute și îngrijite de om în mediul domestic, pentru imensele foloase ce îi aduc. Doar sericicultura, pătrunsă mai tîrziu în Europa (respectiv creșterea „viermilor de mătase, adică a larvelor (omizilor) fluturului cu același nume, care produc gogoșile alcătuite din firele de mătase naturală sau borangic), indeletnicire care probabil practică, în paralel, și de către mulți apicultori, mai poate fi alăturată apiculturii, ca ocupație larg răspîndită în țara noastră.

Apicultura, pe care am etichetat-o ca o profesie complexă pe motive bine întemeiate, cum se va constata, considerăm că se încadrează ca obiect de studiu — de la origini pînă în timpurile noastre — în domeniul general al istoriei. Dacă istoria se definește prin știința care studiază dezvoltarea, evoluția societății

omenești în întreaga ei complexitate, ea include în mod firesc și istoria științelor, a tehnicilor, a artelor etc. Apicultura, care are implicații directe atît științifice cît și tehnice, dar și din alte domenii (etnografie, folclor, medicină populară ș.a.), constituie cu certitudine un capitol, sau cel puțin un subcapitol important și cu multe fațete al istoriei. Se poate pune întrebarea: cît se cunoaște și mai ales cît s-a scris și s-a ilustrat din acest capitol?; și dacă există o asemenea lucrare de ansamblu sau în curs de pregătire? Desigur că, în cercetarea fundamentală și practică a acestei indeletniciri se controlează cel puțin două laturi distincte în abordarea problemelor. Prima latură privește și evoluția albinelor pînă la cele actuale, deci a speciilor, a subspeciilor; ca și, apoi, a raselor crescute de om („domestice“), dar și a diverselor varietăți zonale, considerate ceva mai recent ecotipuri (tipuri ecologice, adaptate la diferite tipuri de medii naturale, la nivelul unei țări sau a continentului). Această latură de studiu revine biologilor, deci istoriei naturale; dar, fiind vorba și de evoluția în timp, revine și paleontologilor în stabilirea

strămoșilor dispăruți din care au provenit speciile actuale de albine, pe baza resturilor fosile. Biologii afirmă de altfel, că, albinele noastre sînt originare din India, unde se mai găsesc încă specii sălbatice. Deci de-a lungul multor milenii ele s-au extins și pe continentul nostru, cum dovedesc unele documente rămase de la oamenii preistorici. În același timp trebuie subliniat faptul că albinele au o mare importanță ecologică, care se răsfrînge în mod benefic asupra agriculturii și silviculturii, domenii în care încă se mai fac cercetări și experimentări practice pentru polenizarea diferitelor plante cu ajutorul albinelor, nu numai în culturile deschise, ci și în cele acoperite (tip seră, solarii etc.), pentru asigurarea sporului de fructe și de semințe. Intră deci și în preocupările directe ale celor două domenii de prim ordin, ca auxiliari agricoli și silvici cu rol greu de estimat, determinînd colaborări între apicultori și agricultori, sau, după caz, silvicultori. Asupra unor aspecte legate de istoria naturală a albinelor vom reveni mai pe larg. A doua latură, la fel de complicată, ține de activitatea practică și economică a omului legată direct de albine. La început, în faza de culegător, a descoperit și a folosit mierea din fagurii găsiți în natură, de pe ramurile și din scorburile arborilor, așa cum dovedesc diferitele picturi rupestre din Spania, India și Africa (Rhodesia), prezentate și interpretate de Ștefureac (1990) în România apicolă; și poate în antichitatea îndepărtată. Apoi, în epocile de cultivator al plantelor și de domesticitor al animalelor, omul a adus în preajma adăpostului (a locuinței) și scorburile naturale cu faguri de albine, retezate în pădure (reprezentînd primii stupi primitivi naturali), perioadă în care, treptat, a început prima fază de creștere și îngrijire a acestor insecte, pentru foloasele alimentare dulci și parfumate și de alte trebuințe pe care le oferea ceara și propolisul în acele vremuri. Acestea ar fi reperele sau ipotezele teoretice, pentru care considerăm că se cunosc încă prea puține dovezi materiale, mai ales la noi. Dar ele trebuie să se fi petrecut pentru a se ajunge la fazele mai târzii, pentru care sînt documente materiale din ce în ce mai numeroase, cel puțin din antichitate. În unele tratate se afirmă că, printre resturile de cultură materială din antichitate s-au găsit și unele aparținînd stupăritului primitiv (resturi ceramice, etc., unele fiind chiar împodobite în timpul modelării lor, înainte de ardere), Hristea (1947), ca și vase (amfore diferite), de transport pentru miere. În același context se a-

rată că stupăritul a fost cunoscut și practicat intens de către vechii daci, îndeletnicire care a fost continuată și perfecționată pe aceste meleaguri, devenind foarte răspîdită și prețuită pentru roadele sale bogate și atît de folositoare. Legat de aceasta s-au păstrat și diferite legende peste vremuri. Dar, cîte asemenea piese de cultură materială se cunosc, au fost cercetate, restaurate, descrise și localizate în timp și spațiu? ; și unde se păstrează ele? — ca piese de mare valoare arheologică-documentară, demne a fi păstrate mai ales într-un muzeu al apiculturii în România.

Dacă arheologia, ca ramură a istoriei, urmărește între altele evoluția culturilor materiale și spirituale, moravurile, particularitățile de viață etc, înseamnă că arheologiei îi revine un rol important în acest domeniu. Arheologii, în activitatea ce o desfășoară fără întrerupere în diferite zone ale țării, urmăresc toate caracteristicile și folosințele resturilor găsite, stabilesc vechimea lor, apartenența pieselor descoperite, asigură restaurarea și valorificarea sub toate aspectele ale acestora — ceea ce aducă mereu noi dovezi autentice pentru întregirea capitolului de istorie și, respectiv de arheologie apicolă în România. O serie de lucrări mai vechi dar și recente atestă că, de fapt istoria apiculturii în țara noastră — care dispune și în prezent de un fond bogat de documente scrise, ca și de piese de cultură materială specifice (piese tridimensionale), confecționate și folosite de-a lungul secolelor trecute — mai impune, atît cercetări arheologice cît și multe cercetări de arhivă, inclusiv din domeniul artei plastice și a unor documente tehnico-construcitive. De asemenea, în paralel, sînt necesare cercetări etnografice privind apicultura în diferite zone și localități, pentru întregirea cunoașterii ample a acestei îndeletniciri. Numai o cunoaștere amănunțită sub aspectele practice, tradiționale, a obiceiurilor locale, chiar a unor momente din an în care au loc unele lucrări specifice sau manifestări legate de valorificarea produselor stupilor, avînd în vedere caracteristicile diferitelor zone naturale ale țării, cu condiții și resurse variate, cu tradiții legate de diferitele ocupații care au influențe și asupra stupăritului, datele istorico-etnografice pot fi întregite cu elemente noi și interesante și pentru apicultura în România. Fără îndoială că asemenea date se impun bine ilustrate, de la crigini pînă astăzi, ceea ce reprezintă o lucrare de mare întin-dere și complexitate, dar foarte necesară. O istorie scrisă (și ilustrată corespunzător,

grafic și fotografic, cu indicarea amănunțită a surselor documentare și a locurilor unde se află obiectele-documente ce au stat la baza elaborării ei etc.), privind apicultura în România ar reprezenta nu numai o operă deosebit de meritorie, de necesară și deosebit de utilă, ci ar da posibilitatea organizării corespunzătoare a unui muzeu al apiculturii în România, cu întreaga evoluție a acesteia îndeletnicirii străvechi, cu atât de important rol economic și social.

În sprijinul celor prezentate mai înainte, citeva aspecte și date importante rezultă din cărți, publicații și unele documente istorice de arhivă, care pot fi edificatoare mai cu seamă prin interpretările științifice, tehnice, economice, tradițional-estetice etc., pe care ni le pun la îndemână. Sigur este faptul că, încă din antichitate albinele erau răspândite în întreaga Europă, iar stupăritul era cunoscut cam la toate popoarele continentului, cu precădere din zonele sudice și centrale. Este semnificativ faptul că poetul latin Virgiliu, născut la Mantua (și care a trăit între anii 70—19 înainte de Christos), în poemul didactic Georgicele, în 4 cînturi, se ocupă între alte probleme agricole de creșterea animalelor, unde tratează pe larg creșterea albinelor de către Romani. Cum Dacii practicau și ei albinăritul intens, condițiile naturale fiind foarte favorabile, este de presupus că, în perioada daco-romană de mai târziu, o serie de metode și procedee folosite de Romani în domeniul albinăritului ar fi fost transmise și prisăcarilor Daci, ca un plus de experiență. Este un obiectiv de studiu istorico-arheologic. Opera poetului roman Virgiliu arată, în același timp, că albinele au constituit surse de inspirație deosebit de sugestive în arta poetică încă din vechime. Menționăm în treacăt și un alt aspect, din domeniul artelor decorative, prin aceea că în Franța secolului al XVIII-lea albina simboliza *speranța*, înlocuind floarea de crin. Astfel, mantia lui Napoleon I (1769—1821), era îmbodobită cu albine de aur pe un fond de azur; la fel blazoanele marilor demnitari erau presărate cu albine de aur pe un „cap“ (= „Chef“) azuriu, atestînd modelarea unor asemenea piese din metal nobil (Larousse, 1928).

Revenind pe meleagurile noastre menționăm — după documente ale vremii — că, ... în secolele XVII—XVIII, albinăritul era una dintre ramurile principale ale economiei acestei zone (respectiv județul Mehedinți), venind, ca importanță, în al doilea sau al treilea rînd după cea a creșterii animalelor. În anul 1731, De Porta era de părere că ocupa chiar pri-

mul loc; și îi scria lui Wallis: „*Distric-tus Mehedinz eminentiam habet intuitu melis, foeni, et pascuarum pro quad si natura in uno deficiat, in altero id ipsum supleat* (din Măneanu, 1983; și C. Giurescu, op. cit. p. 447), motivată fiind în acest fel existența, în compoziția stemei acestui județ, imaginea unui stup de albine (după Emilia și M. Popescu-Diculescu, 1991, citînd pe A. D. Xenopol, în „*Dacia Traiană*“, pe stema Mehedințului este desenată o albină). Iată deci că și la noi, din vechime, apar pe însemnele heraldice (= pe steme și eventual blazoane), imagini înfățișînd stupăritul; și probabil nu sînt aspecte unicate în domeniul artistic și simbolic, realizate de-a lungul secolelor. În același context se arată că, încă cu mult înainte se menționa că stupii erau răspîndiți în toată Țara Românească; iar un document din 5 august 1451 îi menționează pe cei din spre munte, de la Ohaba Mehedinților (DRH, B.I. p. 85, doc. din 5 aug. 1451). Și în Moldova albinăritul a fost și continuă a fi și în prezent o îndeletnicire tradițională și, desigur, profesionistă. Ne referim la secolele XVII—XVIII, ținînd seama de scrierile lui D. Cantemir (1715) — Descrierea Moldovei, bazat pe datele anterioare. Rezultă că albinăritul era o îndeletnicire foarte răspîndită, ba chiar faptul că, prisăcarii ar fi putut avea chiar mai mulți stupi decît cei existenți; și cităm: „*Aceștia (prisăcarii) ar avea foloase și mai mari de pe urma lor, dacă li s-ar îngădui să păstreze toate roiurile care roiesc în fiecare an. Dar pravila țării îi oprește să albă stupi mai mulți decît îngăduie pămîntul fiecăruia, pentru ca înmulțirea albinelor la unul să nu-i păgubească pe vecini*“. Deși textul referitor la albine este destul de scurt, el prezintă multe aspecte, între care despre „o ceară cu un miros foarte puternic și o culoare negricioasă“... și care „are un miros ca de ambră și ține la razele soarelui, ei o vind cu atît mai scump“ (caracterizarea și valoarea produsului cunoscut astăzi sub numele de *propolis*), ba chiar și o metodă de marcarea albinelor (stropire cu lapte de var), spre a fi recunoscute de proprietarii stupilor respectivi, cînd albinele fac *furtişaguri* în stupii din vecini etc. Între altele se evidențiază și latura comercială, *propolisul* fiind încă de pe atunci apreciat pentru importanța lui și plătit mai scump de cei ce-l căutau și-l valorificau. Schimburile și comerțul cu produsele apicole de-a lungul vremurilor reprezintă o altă latură importantă a activității apicultorilor, nu numai prin exercitarea lui, ci și prin

modalitățile de ambalare, de transport și relații comerciale. În funcție de vânzătorii produselor, de cumpărători și, în același timp de locurile și distanțele unde trebuiau să ajungă produsele apicole, ele impuneau ambalaje diferite (cofe, butoaie, vase ceramice etc.), ca și mijloace corespunzătoare de transport. Acestea presupuneau și meșteșugarii sau mici industrii manufacturiere, care să execute ambalaje (olărit, dogărie, lemnărie etc.). Apar în literatura apicolă (ex. Hristea, 1947), mențiuni cu privire la transporturi, ca și la calitatea produselor și ciștigurile obținute: „De aici (desigur de la Dunăre), plecau corăbii bărdănoase pline cu ceara și mierea șesurilor și munților noștri; și cu ele se plăteau birurile și peșcheșurile sultanilor...”; sau „Drumul plin de praf al Galaților era neobosit de șirul căruțelor care duceau producția prisașcarilor români, mierea și ceara limpezi și parfumate, sătenii întorcându-se cu chimirurile pline de bănet, cit pe zece căruțe cu grîne”. Puținele exemple oglindesc totuși nu numai relațiile economice-comerciale, ci și reala bogăție a stupăritului și, în același timp, hărnicia și priceperea celor care-l practicau, ca îndeletnicire moștenită din tată în fiu, generații după generații, de la strămoșii îndepărtați. Nu mai este cazul să insistăm asupra multiplelor laturi sub care trebuie abordată o istorie a apiculturii în România, dar este în schimb necesar de subliniat că o asemenea istorie a apiculturii este necesară ca o lucrare de ansamblu. Din acest motiv am evidențiat momentul deosebit al primei Conferințe Naționale a Societății de Istorie și Retrologie Agrară și a manifestărilor ce au avut loc, activitatea acestui for putând împlini speranța realizării unei asemenea opere. Legat de realizarea unui muzeu al apiculturii în România (Papadopol, 1991—I și II), considerăm că, o lucrare de ansamblu a istoriei apiculturii în România ar constitui baza documentară a secțiunii muzeului care va prezenta evoluția stupăritului, cu toate laturile conexe, de-a lungul vremurilor, în toate regiunile și zonele țării noastre. De fapt fiecare muzeu reprezintă o operă și cu caracter istoric al domeniului respectiv.

Este îmbucurător și meritoriu că revista România Apicolă găzduiește în paginile sale și articole legate de istoria apiculturii din România, acțiune ce se impune continuată și chiar amplificată. De asemenea prin participarea a cât mai mulți specialiști în domeniul apicol, a apicultorilor amatori și tradiționali, care au tan- gențe cu probleme de istorie a apiculturii, s-ar putea aduce noi contribuții la acest

capitol. Ar putea fi prezentate în revistă și diferite piese, în general mai vechi (stupi felurite și diferite accesorii etc.), aflate în muzeele de istorie, de etnografie ș.a., din țară, de către apicultorii care le cunosc, sau invitând specialiștii muzeografi de la acele muzee (sau expoziții), comentate și ilustrate — spre cunoștința atât a apicultorilor, cât și a forurilor de conducere a apiculturii din România — date foarte utile și valoroase pentru pregătirea unui muzeu apicol. Socotim util, chiar necesar, ca într-o nouă ediție a Manualului apicultorului, lucrare atât de utilă în general, care de fiecare dată se cere adusă la zi cu noi date, să figureze și o scurtă istorie (sau istoric) al apiculturii în țara noastră, considerând de asemenea necesară și menționarea bibliografiei folosite la lecțiile respective. Pe linia pregătirii de specialitate a apicultorilor profesioniști, în cadrul Institutului Agronomic, pot fi date ca subiecte pentru lucrările de diplomă și teme legate de istoria apiculturii, de cercetări etnografice și folclorice în acest sens, despre tradiții și obiceiuri locale, despre sisteme de stupi folosiți etc., ținând seama că în institutele agronomice vin tineri din toate zonele țării, mulți chiar cunoscători ai apiculturii din familie.

* *

BIBLIOGRAFIE

- Cantemir (D.)**, 1973 — Descrierea Moldovei (1715), București, p. 57—63.
- Hristea (C.L.)**, 1947 — Stupăritul — tratat complet de apicultură, Ed. III, București, p. 1—24.
- Măneanu (M.)**, 1983 — Aspecte ale practicării albinăritului în partea de vest a Olteniei. Ialomița — Materiale de istorie agrară a României, Slobozia, p. 296—300.
- Papadopol (A.)**, 1991 — Pentru un muzeu al apiculturii în România. România apicolă. București, partea I-a, nr. 8, p. 19—21 și 25; partea II-a, nr. 9, p. 21—24.
- Popescu-Diculescu (M. și Emilia)**, 1991 — Mărturii de arhivă asupra albinăritului în Oltenia. România apicolă, București, nr. 4, p. 32.
- Ștefureac (Fl.)**, 1990 — Din istoria apiculturii (ilustrat). România apicolă, București, nr. 4, p. 32.
- *** — Larousse du XX-e Siècle, Paris, vol. 1, 1928 — p. 12.

Consemnări din apicultura landului Saxonia Inferioară-Germania

ing. Traian VOLCINSCHI

Cu ocazia unei călătorii efectuate recent în Germania, m-am întâlnit cu apicultori germani și am vizitat câteva obiective apicole din landul Niedersachsen (Saxonia Inferioară). Landul este situat în nordul Germaniei, are o suprafață de 47,7 mii km² și o populație de 7,3 milioane locuitori (1983).

Centrul administrativ al landului este orașul Hannover (55 mii loc.) important centru industrial, comercial și financiar. Aici se află uzinele renumitei firme de autoturisme „Volkswagen“, dar și importante vestigii: biserica orașului (Marktkirche) din sec. XIV, primăria din sec. XV, universitatea (1831) vechea grădină botanică, numeroase muzee și instituții culturale. Landul are o veche tradiție în creșterea animalelor. Nu întâmplător pe emblema landului figurează simbolic un cal de rasă. Renumiții crescători de cai, hergelii și modernele hipodroame din zonă sînt cunoscute în toată lumea iar caii de curse exportați în peste 32 țări deținătorii numeroaselor medalii de aur, argint și bronz ale unor olimpiade și concursuri internaționale.

Apicultura în Saxonia Inferioară

Apicultura din zonă are de asemenea o veche tradiție. Semnificativ este faptul că și aici, din cele mai vechi timpuri, românii au avut o puternică influență în intensificarea comerțului cu miere și ceară și, implicit, în dezvoltarea apiculturii. Secole de-a rîndul o largă răspîndire au cunoscut și vestitele prisăci cu coșnițe din nordul Germaniei, bazate pe producția de roiuri. Numeroase cărți vechi și foi volante cu specific apicol apărute în secolul trecut atestă continuitatea acestei ocupații. Actuala Asociație a apicultorilor din orașul Hanovra și împrejurimi are o vechime de 129 ani, fiind fondată de Georg Lehzen în anul 1863.

Cinstind memoria acestui mare înaintaș al apiculturii din zonă, în anul 1906, cercetătorul prof. dr. von Buttel a denumit

albina din nordul Germaniei „Apis mellifera Lehzeni“. De asemenea, la propunerea apicultorilor oficialitățile din Hannover au dat, în semn de cinstire numele acestui apicultor unei străzi: „Lehenstrasse“. Cele două asociații apicole actuale ale landului Niedersachsen au ajuns la consens și au emis o medalie comemorativă unică cu portretul lui Georg Lehzen gravat pe o parte și o coșniță cu albine pe cealaltă parte. Această medalie se acordă ca distincție, în semn de înaltă prețuire, apicultorilor care s-au evidențiat prin merite deosebite în domeniul apiculturii. Ca peste tot și în această zonă după o perioadă ascendentă urmează și una de regres. Astfel dacă în anul 1912 existau în zonă 175 000 familii de albine, în 1927 numărul lor scade la 112 000. În aceeași perioadă a regresat și numărul apicultorilor profesioniști de la 2 000 la numai 300 impunîndu-se măsuri urgente de redresare a acestui sector.

Asociația apicultorilor din orașul Hanovra și împrejurimi.

În activitatea de redresare a apiculturii din zonă un rol important l-a avut Asociația Crescătorilor de Albine din orașul Hanovra și împrejurimi care poate fi considerată, pe drept cuvînt, nucleul activității apicole din zonă. Această organizație a fost un timp împărțită în mai multe asociații care apoi s-au unit, ea avînd în prezent un număr de 688 apicultori ce dețin 5 404 familii de albine (mă refer numai la oraș). După exemplul acesteia s-au înființat în întregul land numeroase alte asociații profesionale teritoriale afiliate la Asociația landului care face parte din Asociația Centrală a apicultorilor din Germania.

În anul 1927 un grup de inițiativă format din zece specialiști au propus înființarea unui institut de cercetări apicole și organele puterii de stat, în frunte cu primarul Meyer, au materializat această propunere prin înființarea Institutului de Cercetări Apicole a landului Niedersachsen de la Celle despre a cărui activitate vom reveni.

Asociația Crescătorilor de Albine din Hanovra și împrejurimi care poate fi comparată cu activitatea unui cerc apicol orășenesc din țara noastră desfășoară o rodnică activitate tehnică, organizatorică și economică în domeniul apiculturii. Activitatea centrală se desfășoară pe linia ridicării nivelului profesional al apicultorilor. Adunările lunare cu apicultorii se țin cu regularitate exceptând doar 2—3 luni de vară. La adunările lunare participă activ numeroși cercetători și practicieni experimentați și se dezbate diferite probleme teoretice și practice legate de principalele lucrări apicole de sezon ca: iernarea familiilor de albine, ameliorarea, selecția și creșterea mătcilor, stupăritul pastoral și îmbunătățirea bazei melifere, prevenirea și combaterea bolilor și intoxicațiilor la albine, diversificarea producției apicole, calitatea și comercializarea produselor apicole etc.

Deviza principală a Asociației Apicole, afișată drept motto, o constituie fraza rostită de marele Berlepsch care spunea: „Învățați teorie, altfel rămâneți toată viața practicieni cirpaci”.

Începând cu anul 1979, cu ocazia sărbătoririi anuale a zilei apicultorului, în orașul Hanovra sunt invitate și celelalte 13 asociații apicole existente în land, cu care ocazie se țin prelegeri, se efectuează interesante și instructive schimburi de experiență, vizite documentare urmate de mese comune și programe artistice și culturale.

Magazinul apicol din Hanovra fondat și condus de un apicultor

În orașul Hanovra există un singur magazin apicol bine aprovizionat cu stupi, unelte, utilaje apicole, faguri artificiali, biostimulatori apicoli, medicamente de uz apicol și alte materiale necesare apicultorilor precum și literatură de specialitate, diapozitive și video-casete cu diferite teme apicole pentru micii și marii apicultori. Se mai găsec produse apicole, artizanat apicol, creme cosmetice, săpunuri, lichioruri pe bază de miere și altele.

Diversitatea, calitatea și aspectul comercial al tuturor mărfurilor impresionează plăcut pe cumpărător. Acest magazin apicol a fost înființat de Ferdinand Röttger un apicultor care a fost mulți ani în conducerea organizației apicole din Hanovra în calitate de casier, secretar și apoi președinte. Datorită activității apicole desfășurate, el figurează în rindurile apicultorilor înaintași din zonă. El a decedat în 1975 iar activitatea sa a fost preluată, conform tradiției, de fiul lui, Kurt Röttger, care conduce și în prezent acest magazin și este și casierul asociației apicole din Hanovra. Semnificativ este faptul că

acesta continuă tradiția familiei și este un bun apicultor practician cu toate că manifestă o puternică alergie la înfepătura de albine. El deține în prezent numai 15 familii de albine întreținute în stupi din material plastic (Styropor) realizând anual o producție medie între 40—50 kg miere/stup. Lucrează însă cu atenție și bine echipat cu haine de protecție. Kurt Röttger fiind salariat la o întreprindere de alt profil, asigură vânzarea mărfurilor din magazinul apicol pe baza comenzilor telefonice, magazinul fiind deschis numai de două ori pe săptămână în zilele de miercuri între orele 14,30—18 și sâmbăta de la 8—14.

Stupii din material plastic au o mare vandabilitate și se răspindesc din ce în ce mai mult în rîndul apicultorilor din această zonă. Ultimele modele au fost îmbunătățite asigurându-se o ventilație corespunzătoare în vederea unei bune iernări. Aceștia au toate părțile componente inclusiv ramele din material plastic; sint mai ieftini, mai ușori, rezistenți la șocuri, apți pentru practicarea stupăritului pastoral, perfect dimensionați, igienici, durabili și se comportă cu bune rezultate în producție.

Institutul de cercetări apicole din Celle

Institutul de Cercetări Apicole al landului Saxonia Inferioară a fost înființat ca instituție de stat în anul 1927 în orașul Celle. Vechiul oraș Celle, situat între Hanovra și Hamburg este un oraș frumos și liniștit cu numeroase parcuri, muzee, monumente de artă și instituții culturale. Din înaltul turn al bisericii, care datează din anul 1313, orașul apare ca desprins din basme, construit parcă din cuiburi, cu străzi paralele care aliniază căsuțe dantelate și ascuțite, bogat ornamentate și viu colorate în alb, roșu și auriu. Numeroase și îngrijite parcuri, impunătoare statui, castele, cetăți și biserici completează ansamblul arhitectonic de o frumusețe deosebită.

Clădirile vechi restaurate datează din anii 1500 și au o arhitectură de influență romană cu o puternică amprentă a stilului decorativ al barocului italian, ce prefera liniile curbe celor drepte. În biserici găsim și elemente de artă gotică. Castelul din Celle, construit în același stil baroc-italian deține cel mai mare clavecin din lume.

Un alt punct de atracție al orașului îl constituie frumoasa grădină franceză cu fîntîni arteziene și statui. Monumentala statuie a reginei daneze Caroline Mathilda (decedată la Celle în 1775) a fost sculptată în marmură albă de F. A. Oeser învățato-

mul lui Goete. În această minunată grădină franceză, este găzduit și Institutul de Apicultură. Cu ocazia vizitei făcute la institut am beneficiat de amabilitatea directorului prof. dr. Jost H. Dustman care m-a condus dându-mi ample explicații despre activitatea acestei instituții pe care o conduce de 17 ani.

Dl. Dustman mi-a relatat numeroase aspecte privind trecutul institutului, menționând faptul că în anul 1927, cind acesta a luat ființă, în land mai existau 90 000 familii de albine întreținute în stupi primitivi. Cu multă căldură mi-a vorbit despre predecesorii săi, valoroși cercetători și oameni de știință care au contribuit la refacerea și modernizarea apiculturii precum și la dezvoltarea institutului. Institutul integrează armonios cercetarea științifică cu producția apicolă și învățămîntul de specialitate. El este autorizat să execute oficial prin laboratoarele sale de specialitate analize fizico-chimice privind calitatea produselor apicole, diagnosticarea bolilor la albine, livrarea de măști selecționate și material biologic către apicultori precum și să asigure instruirea și calificarea cadrelor necesare dezvoltării și modernizării apiculturii.

În cei 65 ani de existență institutul a fost condus cu competență de valoroși și cunoscuți cercetători ca :

— prof. dr. Albert Koch primul director, fondatorul mai multor institute de cercetări din Germania. Acesta are numeroase cercetări valoroase și observații importante în domeniul bolilor și intoxicațiilor la albine și a contribuit la oficializarea unor reglementări apicole de poliție sanitar-veterinară. A mai efectuat cercetări privind selecția albinelor și calitatea mierii publicînd împreună cu Zander o carte despre re „Der Honig“.

— În perioada 1938—1960 la conducerea institutului s-a aflat dr. Erich Wolgemuth asistentul lui Zander care a dezvoltat prin cercetările și observațiile sale ameliorarea și creșterea mătcilor, îmbunătățirea bazei melifere, producerea de utilaje apicole ș.a. Are mai multe invenții. Este cunoscută colivia de introducere a mătcilor ce-i poartă numele.

— Urmează apoi dr. Walter Kaeser care a fost mai înainte director la Institutul de Cercetări apicole din Freiburg (1948—1960) apoi director la Celle (1960—1975). Are cercetări și observații importante cu privire la combaterea varroozelor, culesul de pădure ș.a. A fost un cercetător multilateral cu îndrăznețe programe apicole. A colaborat activ cu V. Harnaj în cadrul APIMONDIEI fiind și director al Institutului Internațional de Tehnologie și Economie Apicolă din București pînă în martie 1975 cînd a decedat.

Din octombrie 1975 în fruntea Institutului de Apicultură din Celle se află prof. dr. I. H. Dustmann.

Institutul are în prezent 19 salariați (biologi și alți specialiști cu studii superioare, tehnicieni, asistenți, funcționari, inclusiv un grădinar și un timplar).

În afară de aceștia institutul mai are planificat anual un număr de 8—10 locuri (un internat și cantină) pentru îndrumarea unor viitori cercetători sau a altor cadre ce se pregătesc pentru susținerea examenelor de stat sau de doctorat în apicultură. Aceștia își desăvîrșesc aici pregătirea teoretică și practică, lucrînd nemijlocit în producție sub conducerea unor cercetători. În acest scop institutul dispune de o vastă bibliotecă de specialitate, materiale documentare, un interesant muzeu despre istoria apiculturii cu coșnițe din Heide și o grădină apicolă de 2,5 ha ce conține o bogată colecție de plante melifere cu tăblițe îngrijit etichetate ce conțin sistematizarea botanică cu denumirea științifică a fiecărei plante. În livada institutului sînt expuși stupi de observație cu perete de sticlă populați cu albine care constituie un punct de atracție pentru vizitatori. Din relatarea făcută de directorul institutului rezultă clar atenția deosebită acordată diferitelor forme și mijloace de instruire și lămurire a populației asupra importanței economice și ecologice a apiculturii. Punctul central al muncii institutului se axează pe formarea, instruirea și calificarea apicultorilor. Spre deosebire de celelalte institute de cercetări apicole din Germania, Institutul de Cercetări Apicole din Celle este singurul autorizat să asigure calificarea apicultorilor prin cursuri de 2—3 ani, iar absolvenții obțin, pe baza unor examene finale de stat, certificatul de maestru apicol sau de ajutor de maestru apicol. Multe sute de apicultori profesioniști formați la Celle lucrează în prezent în țară și străinătate. În afară de aceste cursuri de calificare institutul mai organizează cursuri de scurtă durată, în timpul liber, pentru apicultorii amatori prin ținerea unor cicluri de conferințe, prelegeri, consultații, mese rotunde, vizite, schimburi de experiență, demonstrații practice etc. în care scop folosesc mai mulți consilieri apicoli. Cercetătorii institutului asigură ținerea unor cursuri de specialitate în cadrul universității din Hanovra, sînt autori a numeroase manuale, cărți, broșuri și articole de specialitate fiind corespondenți activi și consultanți științifici onorifici ai revistei „Deutsches Imker-Journal“.

Producția apicolă

Institutul deține o stupină de producție, cercetare și creștere de măci. În sezonul activ stupina ajunge la 700 familii de albine dar pentru iernare sînt reținute numai 450—500 familii albine. Producția medie de miere marfă este de circa 50 kg/stup. Principalele culesuri sînt asigurate de la flora de primăvară în special rapiță (28,6 kg) urmată de tei și pădure (14,8 kg) și fineață (6,6 kg).

Extracția, condiționarea și îmbutelierea mierii se face într-o hală amenajată cu utilaje și instalații moderne dispuse într-un flux tehnologic care conține descăpăcioare automate, extractoare radiale de mare capacitate, maturatoare și dozatoare mecanice, toate acționate electric.

Cercetarea științifică

În atenția institutului și a cercetătorilor stau greutățile apicultorilor și problemele nesoluționate care necesită o prelucrare științifică în vederea rezolvării lor. În vederea cunoașterii preocupărilor și activității institutului de către masele de apicultori o inițiativă interesantă este măsura luată de a se publica în revista apicolă „Deutscher Imker-Journal” un raport asupra activității institutului. Din acest raport toți cei interesați au posibilitatea să cunoască preocupările, activitatea și rezultatele obținute în fiecare an de colectivele de cercetători din cadrul acestui institut.

Referitor la principalele obiective de cercetare care stau în centrul activității Institutului de Apicultură din Celle menționată în mod sintetic următoarele:

- Bolile albinelor, combaterea varrooziei și a locol în special;

- Experimentarea tehnicilor de întreținere a albinelor și perfecționarea uneltelor apicole. Influența specifică și sinergică a pesticidelor și a medicamentelor de uz apicol asupra albinei melifere și a puietului în diferite stadii de dezvoltare;

- Metode de selecție și reproducere, combinații de linii, examinarea randamentului, însămînțarea instrumentală a mătcilor;

- Stabilirea microclimatului din diferite tipuri de stupi;

- Albina meliferă ca bioindicator a influențelor mediului înconjurător;

- Influența intemperțiilor și a culesului asupra conținutului de proteine al familiei de albine;

- Efectul antibiotic al mierii, polenului și propolisului asupra microorganismelor;

- Analize chimice și microscopice a diferitelor sorturi de miere;

- Albinele melifere agenți polenizatori ai plantelor cultivate și sălbatice;

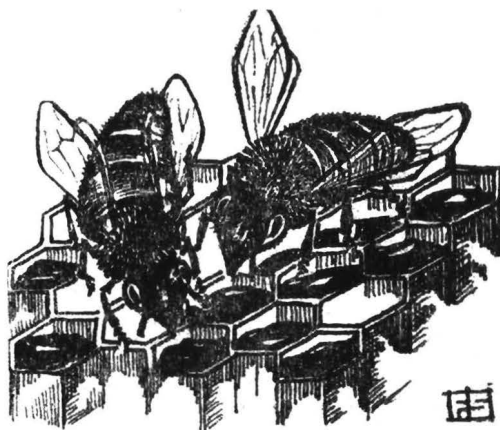
- Valoarea nectariferă a diferitelor surse de nectar și polen;

- Metabolismul pigmentării la mutanții albinelor;

- Comportamentul albinelor într-un spațiu de zbor cu climatizare completă (apitron);

Aceste preocupări reprezintă numai o parte din activitatea Institutului de Cercetări Apicole din landul Saxonia Inferioară. Consider necesar să menționez că în Germania mai există numeroase alte institute de cercetări apicole mai mari sau mai mici sau numai secții de cercetări apicole organizate pe lângă diferite institute de cercetare cu alt profil (agricultură, pomicultură, zootehnie, biologie) precum și pe lângă diferite universități (facultăți de zoologie, medicină veterinară, biologie etc.). Această rețea puternică de cercetare apicolă lucrează în colaborare cu asociațiile apicole teritoriale organizate pe landuri, desfășurînd o rodnică activitate de cercetare științifică și instruire publică. În încheiere, doresc să menționez cele mai reprezentative care funcționează la: Oberursel-Taunus; Hohenheim-Stuttgart; Münsler-Westfalen; Bad-Segeberg (Holstein) Erlangen; Bonn; Kirchhain; Mayen; Saarbrücken; Leheb-Freiburg München; Berlin; Hohenneuen-dorf.

Intr-un număr viitor — consemnări despre un mare apicultor profesionist din Kiel — Germania, care valorifică flora meliferă în Franța — Alsacia, cu albina românească „Apis mellifera carpatica” și obține an de an producții medii de peste 100 kg miere pe stup.

O vizită în Republica Moldova

Dr. ing. Ion RUSU

În dorința de a cunoaște realizările în domeniul apiculturii din Republica Moldova, al cărei fiu sînt, m-am adresat Ministerului Agriculturii de la Chișinău cu propunerea de a oferi asistență tehnică în mod voluntar.

Făcîndu-se ecou dorinței mele, Ministerul Agriculturii m-a invitat pentru cinci zile în scopul de a lua cunoștință de realitățile acestei ramuri și de condițiile concrete de lucru.

Deplasarea am efectuat-o în zilele de 18—22 iunie a.c.

În gara Chișinău am fost întâmpinat de domnii ingineri Gheorghe Ciubotaru și Mihai Beșliu, de la Ministerul Agriculturii.

Înainte de a mă deplasa pe teren, domnul ing. Mihai Beșliu, mi-a înfățișat dezvoltarea apiculturii, producțiile urmărite și realizate.

Republica Moldova posedă circa 270 000 familii de albine adăpostite în stupi orizontali, dintre care 100 000 aparțin sectorului de stat și cooperatist, iar 170 000 sectorului privat. Producțiile urmărite sînt cele de miere, ceară, venin, propolis, lăptosor de matcă etc.

Cantitatea medie de miere pe familia de albine obținută anual în sectorul de stat și cooperatist este de 6—7 kg iar în sectorul privat 10—15 kg. Începînd din primăvară devreme, cînd la pomii fructiferi încă nu se declanșează înflorirea, atît întreprinderile de stat și cooperatiste, cît și unii apicultori individuali încheie contracte cu diferite întreprinderi agricole pentru polenizarea unor culturi cu ajutorul albinelor. Din aceste venituri substanțiale se acoperă cheltuielile efectuate în tot cursul anului, realizîndu-se și beneficii suplimentare.

Un exemplu edificator au fost veniturile obținute pentru fiecare familie de albine. De exemplu, la polenizarea pomilor fructiferi se percepe pe stup o taxă de la 30 ruble în sus, taxa fiind negociabilă și 80—120 ruble la bostănoase (pepeni) etc. De obicei contractele se încheie din toamnă pentru toate culturile. În felul acesta apicultura din Republica Moldova este rentabilă, fără a apela la subvențiile statului.

În prima zi de vizită, am fost la o stupină din comuna Condrița, formată din 160 familii de albine. Această stupină este folosită în exclusivitate pentru creșterea

mătcilor selecționate, producția anuală ajungînd la numai 2 000—2 500 bucăți. Stupina etse condusă de apicultorul Andrei Zăgodeanu ajutat de soție. Stupina cuprinde un efectiv de 250 familii de albine și 1 000 de nuclee de împerechere. Mătcile obținute sînt valorificate atît în Moldova cît și în alte republici, desfacerea fiind asigurată prin precomenzi ferme. Tot în aceeași zi am vizitat o stupină formată din 174 familii, așezată într-o pădure din comuna Vulcănești. Familiile de albine din această stupină au fost valorificate numai pentru polenizare, neobținîndu-se producția de miere de la salcîm întrucît acesta a fost compromis.

În a doua zi a vizitei am fost oaspetele Stațiunii sericicole-apicole din orașul Tighina condusă de domnul dr. Vasile Bruhno. Stațiunea produce anual circa 1 000 kg sămînță (ouă) de viermi de mătase, iar capacitatea de producție este de 2 000 kg. În afara producerii de sămînță de viermi de mătase, în stațiune se fabrică anual 100 tone de faguri artificiali, 15—20 000 măști apicole, 70 000 salteluțe pentru stupi etc.

În ziua a treia m-am deplasat în raionul Călărași, la un sovhoz de lîngă orașul Călărași, care posedă 3 000 familii de albine. Sovhozul este condus de domnul dr. Petre Cosoi iar ferma apicolă de dl. dr. Mihai Stegărescu. Efectivul apicol este împărțit în stupine de cîte 80—100 familii de albine, conduse fiecare de către un apicultor și sînt răspîndite pe diferite vetre în jurul sovhozului. Și în acest sovhoz activitatea economică a fermei apicole se rentabilizează prin polenizarea culturilor agricole, pe lîngă celelalte produse obținute, astfel că prin plata polenizării se obțin venituri importante.

Cu ocazia fiecărei deplasări am efectuat controale la stupinele vizitate și am constatat că familiile de albine sînt bine dezvoltate, apicultorii bine pregătiți profesional, iar în ceea ce privește starea sănătății, am găsit un singur caz de locă americană. Puietul văros era prezent la mai multe familii, în special în stupinele sovhozului din Călărași. Parazitul Varroa Jacobsoni a fost depistat în 1—2 familii, cîte

(continuare în pag. 32)

Aniversări basarabene

Se împlinesc 70 de ani de la desfășurarea celui de al II-lea congres apicol-sericicol din Basarabia. Acesta s-a ținut în zilele de 3—4 decembrie 1921 la Chișinău. Au participat un număr mare de apicultori și reprezentanți ai societății centrale apicole „Apicultorul”, organizație înființată în anul 1921, sub președinția protoreului A. Longhin.

Congresul a fost deschis de dl. Cardaș, directorul general al agriculturii din Basarabia, promotor al multor acțiuni apicole. În continuare, dl. prof. I. Popovici Cerchez, șeful serviciului apicol-sericicol din Basarabia a prezentat un amplu raport privind activitatea ultimilor doi ani și un plan de măsuri pentru anul următor.

Planul de organizare a serviciului apicol-sericicol a fost întocmit pentru o perioadă de 6 ani și prevedea printre altele următoarele:

- înființarea unui număr de 450 stupine demonstrative pe lângă școlile primare ai căror învățători au urmat și vor urma cursurile de apicultură din Chișinău;

- înființarea unei școli speciale de apicultură și sericicultură la Chișinău;

- înființarea unei stațiuni experimentale de apicultură și sericicultură cu laboratoare, ateliere și un muzeu;

- organizarea de stupine mari în toate capitalele de județ și una la Bolgrad cu laborator și muzeu.

Congresul a dezbătut în continuare punctele prevăzute la ordinea de zi și a adoptat o rezoluție care a fost prezentată conducerii Ministerului Agriculturii. Rezoluția prevedea printre altele următoarele obiective apicole:

- elaborarea unei legi pentru încurajarea apiculturii;

- organizarea de cursuri apicole pentru săteni;

- distribuirea gratuită a semințelor de plante melifere;

- acordarea de zahăr cu preț redus în anii deficitari;

- reduceri pe CFR pentru transportul stupilor;

- dreptul de a așeza fără taxă stupii în pădurile statului pe timpul culesului;

- să fie ajutată revista „Apicultorul din Basarabia”;

- scutirea stupilor de impozit, pînă cînd apicultura va deveni o ramură bine dezvoltată a economiei rurale;

- împroprietărirea apicultorilor și instructorilor apicoli;

- sprijinirea atelierelor care confecționează stîpi.

S-au mai făcut propuneri de intensificare a propagandei, organizare de asociații apicole în toate județele, organizarea unei expoziții apicole în toamna anului viitor și alte măsuri menite să contribuie la modernizarea apiculturii din această provincie.

Conform datelor din ultima statistică apicolă întocmită tot în anul 1921 prin stăruința prof. I. Popovici Cerchez, șeful serviciului apicol-sericicol, numărul familiilor de albine din Basarabia era de 75 507 din care 21 398 stupi sistematici. Situația pe județe era cea reflectată de tabel.

În anul 1931, deci după 10 ani, aflăm date noi despre evoluția apiculturii din țara noastră din lucrarea monografică „Stupii și stuparii din România” autor dr. Florin Begnescu editată de secția de apicultură a Institutului Național de Zootehnie. Din datele, hărțile și graficele publicate în această lucrare cu privire la repartizarea numărului total de stupi din țara noastră rezultă că numărul cel

mai mare de stupi se înregistrează în trei județe și anume: Hotin, Cetatea Albă și Teleorman. De asemenea, la Hotin și Timișoara se înregistrează și cel mai mare număr de stupi sistematici. În județul Hotin datorită activității energice a d-lui A. Căldăraru, instructor apicol județean și a unor apicultori activi din rîndul învățătorilor și preoților, numărul stupilor sistematici a crescut spectaculos de la 1928 la 8 000 în perioada anilor 1921—1931 predominînd stupul Dadant. În aceeași perioadă numărul stupilor sistematici s-a dublat și în județele Cahul, Chișinău, Tighina și Soroca.

În lucrarea monografică amintită sînt reproduse mai multe fotografii cu stupine moderne și sînt nominalizați pe județe numeroși și mari apicultori reprezentativi care practică și răspîndesc stupăritul modern în Basarabia.

Cele mai frumoase fotografii reproduse sînt ale apicultorului Lefter Alex din Baimaclia, și ale preotului Martinian Moleavin din Cociulia.

Pe coperta revistei „România apicolă” nr. 7 din 1934 apare o fotografie intitulată „Prisaca din Baimaclia” (comună rurală din județul Cahul), a preotului Dimitrie Harnagea cu familia sa în mijlocul unei prisăci cu 120 stupi sistematici într-o livadă înflorită.

Între copiii ce înconjurau pe părinți se afla și Veceslav care s-a format aici și mai tîrziu, timp de peste două decenii, a condus apicultura românească și cea mondială. El rămîne în inimile apicultorilor din lumea întreagă.

Județul	Suprafața km ²	Număr locuitori	Densitate pe km ²	Numărul stuparilor	Total stupi	din care	
						sistematice	primitive
Bălți	5 260	372 012	70	493	7 623	2 341	5 282
Cahul	4 482	147 266	33	285	8 745	1 770	6 975
Cetatea Albă	7 595	374 806	49	452	5 600	3 983	1 617
Hotin	3 782	399 532	106	1 015	7 703	1 928	5 775
Ismail	4 212	228 878	54	137	1 073	1 067	6
Lăpușna (Chișinău)	4 181	395 596	94	418	11 264	2 006	9 258
Orhei	4 246	342 557	80	456	7 353	1 432	5 921
Soroca	4 331	381 509	88	1 313	12 161	2 886	9 275
Tighina	6 333	314 778	50	1 004	13 985	3 985	10 000
Total	44 422	2 956 934	66	5 573	75 507	21 398	54 109

Traian VOLCINSCHI

O VIZITĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

(continuare din pag. 30)

1—2 paraziți în celulă, deci o infestare foarte slabă.

Am fost încântat și fericit că Ministerul Agriculturii din Republica Moldova mi-a înlesnit să fac această vizită de documentare, pentru care și pe această cale, aduc sincere mulțumiri oficialităților. Tot pe această cale, mulțumesc celor care m-au primit cu atita căldură prietenească și m-au însoțit în timpul vizitei mele. Este vorba despre domnii ing. Gheorghe Ciubotaru, ing. Mihai Beșliu, dr. veterinar Petre Ceomortan, dr. Vasile Brunho, dr.

Petre Cosoi, dr. Mihai Stegărescu. Adresez de asemenea un salut și mulțumiri tuturor apicultorilor din stupinele vizitate.

Fiind pensionar și deci dispunind de suficient timp liber, sînt gata oricînd de a da sprijin Ministerului Agriculturii din Republica Moldova dacă voi fi solicitat. Înțeleg să muncesc în mod voluntar în domeniul apiculturii, atît ca asistență tehnică, cercetare, cît și prin conferințe, cursuri în cadrul institutului agronomic sau școli tehnice agricole.

